

Hrvatska katolička župa Rosenheim / 1973.-2023.

Kroatische Katholische Gemeinde Rosenheim

HRVATSKA KATOLIČKA ŽUPA ROSENHEIM

1973.-2023.

KROATISCHE KATOLISCHE
GEMEINDE ROSENHEIM

Priredili

Anica Banović
Martina Bočkaj-Geissler
Karmela Lukanović
Mirko Kapetanović
Ivan Marinović
Fra Frano Čugura

Grafička Obrada
Katarina Peisker

Župski ured HKŽ Rosenheim
Pfarrbüro der Kroatischen Kath. Gemeinde Rosenheim
Heilig-Geist-Straße 46
83022 Rosenheim

Tel.
+49 8031 34181

E-mail
kroatischsprachige-mission.rosenheim@ebmuc.de

www.hkmrosenheim.de

OVA BROŠURA PRIREĐENA JE POVODOM 50. GODIŠNJE JUBILEJA HRVATSKE KATOLIČKE ZAJEDNICE ROŠENHEIM.

SADRŽAJ

ÜBERSICHT

1.	50 godina djelovanja – Župnikova riječ <i>50 Jahre Wirken – Das Wort des Pfarrers</i>	8
2.	Pozdravi i zahvale <i>Grußworte und Danksagungen</i>	12
3.	Kako je sve počelo – Crtice iz povijesti <i>Aus unserer Geschichte</i>	18
4.	Pastoralna djelatnost <i>Pastorale Tätigkeit</i>	26
5.	Misijski centar <i>Missionszentrum</i>	36
6.	Filijale <i>Außenstelle der Gemeinde</i>	42
7.	Humanost na djelu, socijalni i karitativni rad župe <i>Soziale und wohltätige Arbeit der Gemeinde</i>	48
8.	Tradicijska i kulturno-umjetnička djelatnost <i>Kulturelle und traditionelle Aktivitäten</i>	56
9.	Hrvati – hodočasnički narod <i>Kroaten – eine Pilgernation</i>	80
10.	Pogovor i intervju <i>Nachwort</i>	86
11.	Zahvale <i>Danksagungen der Gemeinde</i>	94

POGLAVLJE 1

50 GODINA DJELOVANJA ŽUPNIKOVA RIJEČ

50 JAHRE WIRKEN
DAS WORT DES PFARRERS

Dragi i pošтовani čitatelji,

naša zajednica slavi pedeset rođendan. Prigoda je to da zastanemo i sa zahvalnošću pogledamo unatrag, sjetimo se dušobrižničkog djelovanja od samih početaka do današnjih dana i promislimo viziju budućeg djelovanja za dobrobit našega naroda na ovim područjima. Ovom malom brošurom želimo napraviti jednu 'šetnjicu' s ljudima i događajima, svjedocima vremena iz života naše zajednice.

Naš narod je kroz svoju povijest uvijek bio selilački. Odlazili su ljudi bježeći pred raznim ratnim osvajačima, zbog političkih progona i na koncu „trbuhom za kruhom“.

Za svojim narodom išli su i svećenici koji su ih zajedno sa svojim suradnicima pratili kao dušobrižnici, ali i kao socijalni radnici. Oni su im bili na raspaganju u svakoj potrebi. Poticali ih i pomagali da ne zaborave tko su, što su i odakle su. Da ne zaborave svoju domovinu, svoj jezik i da ostanu vjerni vjeri svojih predaka.

Od malih skupina Hrvata katolika raspršenih po gradovima i selima, na raznim radnim mjestima i životnim uvjetima, nastajale su organizirane zajednice nazvane najprije Hrvatske katoličke misije, a danas Hrvatske katoličke zajednice.

Zahvaljujući domovinskoj Crkvi koja šalje svećenike i njemačkoj mjesnoj Crkvi koja stavlja na raspaganje crkve za molitveni i sakramentalni život te župne uredi i dvorane za vjeronaučne pouke, seminare, tečajeve, društveni i kulturno-zabavni život, raseljeni Hrvati ovdje su pronašli novi dom.

Stvoreni su uvjeti da naša zajednica živi svoj, po krštenju primljeni poziv i poslanje, i gradi ih na četiri stupa Katoličke Crkve: Martyria (svjedočenje vjere u Isusa Krista i naviještanje njegove Radosne vijesti), Liturgia (slavljenje euharistije koja je

izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života (LG 11), slavljenje sakramenata i različitih pobožnosti), Diakonia (služenje brači i sestrama, ljudima u potrebi) te Koinonia (zajedništvo u susretima, slavlјima i zabavama).

Za razliku od župa u domovini, u kojima uglavnom žive ljudi iz toga kraja, u našoj zajednici žive Hrvati katolici iz svih krajeva Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Vojvodine i Kosova te iz drugih krajeva svijeta. Svi ti vjernici donose sa sobom svoje zavičajne pobožnosti, napjeve, dijalekte, tradiciju i običaje, tako da ovdje nastaje jedna divna paleta raznolikosti koja se stapa u bogatstvo zajedništva jednoga naroda u istoj vjeri, otvorena za susrete s ljudima, vjerom i običajima nove domovine.

Ipak, koliko god ovaj jubilej bio slavljenički i koliko god se mi radovali susretima u našim crkvama i centrima s djecom, mladima i starijima, ostaje žal i nostalgija za napuštenim ognjištima, zapuštenim oranicama i livadama i ispražnjenim naseljima.

Židovi u egzilu dali su zavjet: „Nek mi se osuši desnica moja, Jeruzaleme, ako tebe zaboravim! Nek mi se jezik za nepce prilijepi ako spomen tvoj smetnem ja ikada, ako ne stavim Jeruzalem vrh svake radosti svoje!“

Neka ove riječi iz Psalma 137 budu i nama poticaj. Štoviše, neka nam budu zavjet da nikada nećemo zaboraviti svoj jezik i svoje korijene te da ćemo na njima graditi svoj život i život svoje djece.

Neka nas na našem zajedničkom hodu prema vječnoj domovini, po zagovoru Blažene Djevice Marije i svetoga Franje Asiškoga, prati blagoslov svemogućega Boga, Oca, Sina i Duha Svetoga. Amen.

Vaš župnik fra Frano Čugura

POGLAVLJE 2

POZDRAVI I ZAHVALE

GRUSSWORTE UND
DANKSAGUNGEN

Die kroatische katholische Gemeinde in Rosenheim feiert heuer ihr 50-jähriges Bestehen. In einem Festakt wird sie zurückblicken, die vielen hochverdienten Menschen wieder in Erinnerung rufen, über das Leben der Gemeinde in den letzten Jahrzehnten sprechen, sie wird den heute aktiven Seelsorgern, Seelsorgerinnen und den Ehrenamtlichen danken. Und sicher wird auch die Hoffnung zur Sprache kommen, dass es auch weiterhin gut in die Zukunft gehen möge.

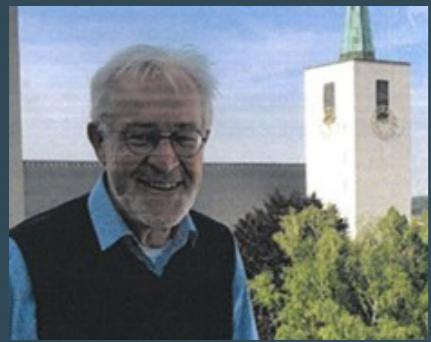
Über die Migration selbst wird man bei diesem Festakt kaum sprechen. Man würde dabei auch nur das thematisieren, was jeder Kroate und Kroatin ohnehin tagtäglich erleben. Was jedoch entscheidend ist und letztlich zählt, ist der glückliche Umstand, dass die kroatischen Menschen in Rosenheim einen Ort haben, wo die Heimat spürbar und erlebbar ist, wo sie Ihre Sprache hören, ihre Lieder singen und Ihre Tänze tanzen können. Noch viel wichtiger, sie haben einen Ort, an dem Sie gemeinsam beten, sich am Sonntag zur Heilige Messe versammeln können, Bestärkung im Glauben und Ermutigung für den Alltag erhalten und mitnehmen können.

Bei den vielen Gesprächen an den Tischen wird dann doch der Blick in den Saal schweifen und die Feststellung

geben, dass viele Gesichter, viele Menschen nicht mehr da sind – aus Altersgründen oder einfach, weil sie irgendwann den Kontakt zur Gemeinde aufgegeben haben. Das schmerzt, ist aber wohl der Lauf der Dinge; Menschen suchen und gehen irgendwann eigene Wege. Dieser Prozess ist in allen muttersprachlichen Gemeinden zu beobachten. Mir ist in diesem Zusammenhang die Frage wichtig, ob wir diesen Menschen etwas auf den Weg mitgegeben konnten, gerade bei den jungen Menschen wäre das besonders wichtig. Immer wieder beschäftigt mich die Frage, wie wir ihnen in der neuen Heimat den Rücken stärken können, ihnen helfen können, in der Mitte der Gesellschaft anzukommen. Achten wir darauf, dass in unseren Gemeinden eine Atmosphäre entsteht, in der junge Mensch frei ihre Gedanken und Sorgen mitteilen können, der offener Austausch zu einer Art Kultur wird und Menschen auf diese Weise Antworten auf ihre Fragen erhalten. Viele Menschen sagen auch heute noch, das sei doch Aufgabe der hauptamtlichen Seelsorger und Seelsorgerinnen. Dass ist richtig, aber Verantwortung tragen dafür auch die Gläubigen selbst. Es muss unser aller Auftrag sein, dass so etwas möglich ist. Anders hört die Kirche auf, ein Ort des Lebens, ein Ort des Glaubens, der inneren Vergewisserung und der Erholung zu sein.

In den vergangenen 50 Jahren haben in Rosenheim viele Seelsorger und Seelsorgerinnen, viele Ehrenamtliche Frauen und Männer segensreich in dieser Richtung gewirkt. Für diese unermüdliche pastorale Arbeit danke ich an dieser Stelle ganz besonders. Möge dieses Engagement auch weiterhin Schwung und Kraft aus dem Glauben schöpfen und die katholische Gemeinde Rosenheim auch weiterhin ein Stück Heimat in der Ferne sein. Danken möchte ich aber auch Herrn Pfarrer Sebastian Heindl von der deutschen Gemeinde in Christkönig, Herrn Pfarrer Michael Manhardt, Pfarrer der Gemeinde in Hausham und Herrn Pfarrer Bruno Bibinger von der St. Bruder Konrad Gemeinde in Wasserburg, denn ohne ihre Unterstützung wären diese drei Pfarreien eben nicht eine Heimat in der Ferne für die Menschen aus Kroatien geworden.

Msgr. Dr. Alexander Hoffmann, Domvikar

Sebastian Heindl

Dobar dan,
zu euerem 50-jährigem Da-Sein als
Gemeinde in unserer Kirche Christ-
könig gratuliere ich euch herzlich.

Wenn ich euer Gemeinde – Leben
beobachte, dann sehe ich die Men-
schen vor und nach dem Sonntags-
GD in Gruppen zusammenstehen
und sie sprechen miteinander; ich
schau zu, wie euere Jugendlichen
schnell und engagiert die Lautspre-
cher aufbauen, um im Gottesdienst
Musik zu machen; ich sehe in der
GD – Ordnung ein großes, inten-
sives, religiöses Brauchtum.

Daraus lese ich einen großen
Zusammenhalt zwischen den Men-
schen. In diesen 50 Jahren ist auch
in Kroatien viel passiert: Krieg,
wirtschaftliche Krisen, Familiendramen
durch den Wegzug aus der
Heimat. Das Gemeindeleben hier
hat wohl vielen geholfen, diese Zeit

gut zu überstehen und Familienmit-
glieder und Freunde zu Hause zu
unterstützen.

Auch wenn manchmal die
Sprache oder das Brauchtum unter-
schiedlich ist, sehe ich es als Aufgabe
und Wunsch für die Zukunft, dass
die Gemeinden hier in Christkönig
immer mehr zusammenzuwachsen
und sich gegenseitig bereichern. Ne-
ben euerer Gemeinde gibt es noch
eine polnische Gemeinde und eine
ukrainische Gemeinde in St. Michael,
eine rumänisch orthodoxe Gemein-
de in St. Quirin und eine eritreische
Gemeinde in Christkönig. Eine große
Vielfalt von kirchlichem Leben.

Ich freue mich, dass ihr ein Teil
von Christkönig seid, und wünsche
uns eine gute gemeinsame Zeit.

Lijep pozdrav,
Sebastian Heindl, Pfr.

Michael Mannhardt

Liebe Mitchristen der Kroatisch-
sprachige Gemeinde, ich darf herzlich
zum 50. Jubiläum gratulieren!

50 Jahre – das ist schon eine
beachtliche Zeit und lässt nur er-
ahnen, wie viele Gottesdienste und
Begegnungen wohl stattgefunden
haben.

Gastgeber dürfen heute verschie-
dene Pfarrgemeinden sein. Und das
ist eine schöne und wertvolle Sache,

denn es gehört zu einem Merkmal
einer christlichen Gemeinde, gast-
freundschaftlich zu sein. So wün-
sche ich uns weiterhin ein freund-
schaftliches und segensreiches
Miteinander, damit uns allen etwas
von der ewigen Heimat aufgeht, zu
der uns Gott berufen hat!

Michael Mannhardt,
Dekan des Dekanates Miesbach

Liebe Schwestern und Brüder der
Kroatischen Gemeinde,
vor genau drei Jahren kam ich als
Stadtpfarrer hier her nach Wasser-
burg. Eine der ersten Bekanntscha-
ften war mit P. Frano. Nach unserem
Kennenzlernen hatten wir gleich viele
gemeinsame Verbindungen ent-
deckt und auch über die bisherige
„Unterbringung“ Ihrer Gemeinde
bei den Gottesdiensten gesprochen.
Sofort war uns klar, dass damals am
Höhepunkt der Corona-Krise und
der damals geltenden Abstände die
Gottesdienste für P. Frano und seine
Gemeinde in der kleinen Kapelle
unzumutbar sind.

Ich freute mich sehr, ihm damals
unsere Kirche als neue Heimat St.
Konrad anbieten zu können. Und
es hat mich noch mehr gefreut, was
in diesen drei Jahren an den Sams-
tagabenden in St. Konrad gewach-
sen ist. Eine lebendige Gemeinde,
die mittlerweile berühmt ist für den
schönen Gesang, ihre Freundlich-
keit und Offenheit. Firmung und
Taufen durfte ich schon bei bzw. mit
Ihnen feiern. Zudem können Sie
nun auch unsere Pfarr-Räume und

den Pfarrsaal nutzen. Höhepunkte
sind auch unsere gemeinsamen
Gottesdienste, in denen sich in den
Gesängen, Lesungen und Gebeten
unsere Muttersprachen Deutsch und
Kroatisch so herrlich vermischen
und ergänzen. Welch ein großes
Geschenk sind Sie für unsere Stadt-
kirche Wasserburg.

Danken möchte ich Ihnen allen
für Ihr Interessen an uns. Danken
möchte ich ganz besonders P. Frano,
seinem Pfarrteam und allen seinen
Mitarbeitern. Sogar bei unserer
Aufräumaktion in St. Konrad haben
eine Mitglieder der Kroatischen Ge-
meinde mitgeholfen. Einfach phan-
tastisch!

Von Herzen wünsche ich Ihnen
alles Gute zum 50. Jährigen Jubi-
läum der Hrvatska katolička župa
Rosenheim und wir alle freuen und
auf noch viele Gemeinsame Jahre
mit Ihnen hier bei uns in der Stadt-
kirche Wasserburg.

Herzliche Grüße und wie man
auf bayrisch sagt „ois guade“!

Ihr Bruno Bibinger, Stadtpfarrer
Stadtkirche Wasserburg

Bruno Bibinger

POGLAVLJE 3

KAKO JE SVE POČELO CRTICE IZ POVIJESTI

A U S U N S E R E R
G E S C H I C H T E

Već su i prije Drugog svjetskoga rata dolazili Hrvati na područje današnje Hrvatske kato ličke zajednice Rosenheim, koja obuhvaća okruge Miesbach i Rosenheim. Poznato je da je na izgradnji zupčaste (zupčaničke) pruge (1910. - 1912.) koja vozi na Wendelstein, među 800 radnika najvećim dijelom bilo onih iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Vjerojatno je, a to bi trebalo istražiti, bilo i onih koji su radili kao rudari u rudnicima Hausham i Miesbach.

Poslije Drugog svjetskog rata dolaze oni koji bježe pred komunističkim režimom, a u 50-im godinama dolaze prvi radnici „Gastarbeiter“ kojima bivša država nije omogućila da svoj kruh zarađuju na svome ognjištu.

1968. dolazi do sklapanja međudržavnoga sporazuma između tadašnje SFR Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke po kojemu se olakšava dolazak građana iz te države u Njemačku. Desetci tisuća Hrvatica i Hrvata iz Hrvatske, BiH i drugih krajeva te države odlučuje poći u Njemačku i tu okušati sreću.

Dolazili su mladi i neoženjeni muškarci, neudate djevojke, oženjeni muškarci koji su ovdje živjeli kao samci, šaljući zarađeno suprugama koje su tim novcem upravljale. Bilo je i bračnih parova koji su svoju malenu djecu ostavili na čuvanje bakama i djedovima dok oni dovoljno ne zarade i vrate se doma. Udobnost stanovanja nije bila važna. Stanovalo se ne samo u stanovima, nego i u barakama i vagonima. Važno je bilo što više zarađiti i uštediti da bi se što više poslalo i ponijelo kući.

Nitko od njih nije planirao osati ovdje zauvijek. Sve misli, osjećaji i rad tih ljudi je bio okrenut prema domovini. Sve što su krvavo zarađivali usmjeravali su prema domovini i ondje gradili kuće: u svojim rodnim mjestima, u većim gradovima, na moru. Malo je onih koji su ovdje nešto stjecali ili gradili. Najveći dio tih naših ljudi planirao je ostati samo privremeno u Njemačkoj. Taj boravak i rad zvao se "Privremeni rad u Njemačkoj".

Mjesna Crkva brzo je primijetila da nisu došli samo radnici, nego prije svega ljudi sa svim svojim potrebama i to vjerskim, kulturnim i društvenim. Na područje današnje misije dolazio je najprije dr. fra Dominik Šušnjara, dušobrižnik u Münchenu koji je pastoralno djelovao na području čitave Bavarske. On je tražio naše ljude posjećujući gradilišta, bolnice i domove te s njima povremeno slavio svete mise. Broj naših ljudi se neprestano povećavao i osjećala se potreba redovitog slavljenja svetih misa i pastoralnog djelovanja. Vjernik i rodoljub Mijo Kobaš iz Wasserburga, osjećajući želju za euharistijom,

stupio je u kontakt sa župnikom u Wasserburgu koji je uvidio istinsku želju hrvatskoga puka za slavljenjem svetih misa na materinskom jeziku. Nedugo zatim Nadbiskupija osniva Hrvatske katoličke misije u Rosenheimu, Traunreutu i Freisingu.

Od samih početaka dušobrižnici vode brigu za duhovnu skrb vjernika, ali i o očuvanju i njezi hrvatskoga jezika i hrvatske kulture iz svih

krajeva domovine. Misija nije bila zatvorena u sebe, nego je njegovala odnose s domovinskom Crkvom, s drugim hrvatskim katoličkim zajednicama diljem Njemačke, s Naddušobrižničkim uredom u Frankfurtu, ali i s mjesnom Crkvom, njezinom nadbiskupijom, dekanatima i župama na čijem je teritoriju djelovala.

1. fra Dominik Šušnjara

2. Kapela sv. Sebastiana u Bad Aiblingu u kojoj je 1. puta slavljena misa za Hrvate Rosenheima

3. Druženje ispred crkve poslije sv. mise

4. Mijo Kobaš, Wasserburg

5. Crkva sv. Josipa Rosenheim (Spitalkirche St. Joseph) u kojoj su 1973. Hrvati 1. puta imali sv. misu

6. Kapucinska samostanska crkva (Kapuzinerkloster St. Sebastian) u kojoj su Hrvati slavili misu od 25. studenoga 1973. do 24. siječnja 1988.

Bereits vor dem Zweiten Weltkrieg kamen Kroaten und Kroatinnen auf das Gebiet der heutigen Kroatischen Katholischen Gemeinde Rosenheim, der die Landkreise Miesbach und Rosenheim angehören. Es ist bekannt, dass beim Bau der Zahnradbahn (1910 - 1912), die auf dem Wendelstein verkehrt, die meisten der knapp 800 Arbeiter aus Kroatien und Bosnien und Herzegovina stammten.

Vermutlich, jedoch nicht schriftlich überliefert, gab es zudem Landsmänner, die als Bergleute in den Bergwerken von Hausham und Miesbach arbeiteten. Nach dem Zweiten Weltkrieg kamen diejenigen, die vor dem kommunistischen Regime flohen und zudem in den 1950er Jahren die ersten sogenannten "Gastarbeiter", denen der ehemalige Staat nicht ermöglichte, ihren Lebensunterhalt in ihrer Heimat zu verdienen.

Hierzu wurde 1968 zwischen dem damaligen Staat Jugoslawien und der Bundesrepublik Deutschland ein zwischenstaatliches Abkommen geschlossen, das die Einreise von Bürgern aus Jugoslawien nach Deutschland erleichterte. Zehntau-

sende Kroaten und Kroatinnen aus Kroatien, Bosnien und Herzegovina und anderen Teilen des ehemaligen Jugoslawiens beschlossen daraufhin, nach Deutschland auszuwandern und dort ihr Glück zu versuchen. Es kamen junge und unverheiratete Männer, ledige Mädchen, aber auch verheiratete Männer, die hier ohne ihre Familien lebten und die Einnahmen an die Ehefrauen schickten, die dieses Geld verwalteten. Ebenso gab es Ehepaare, die ihre kleinen Kinder in der Obhut der Großeltern ließen, bis sie genug Geld verdient hatten und nach Hause zurückkehrten. Der Wohnkomfort spielte hierbei keine Rolle, es wurde nicht nur in Wohnungen, sondern auch in Kasernen und Waggons gelebt. Wichtig war es nur, so viel wie möglich zu verdienen und zu sparen, um so viel wie möglich in die Heimat mitzubringen. Keiner von ihnen hatte ursprünglich vor, für immer in Deutschland zu bleiben. Alle Gedanken, Gefühle und die Arbeit dieser Menschen waren stets auf die Heimat gerichtet. Alles, was sie hart verdienten, wurde ihrer Heimat gewidmet, um dort Häuser

zu bauen; in ihren Heimatorten, in größeren Städten, am Meer. Es gibt nur wenige, die hier in Deutschland etwas erworben oder gebaut hatten. Die meisten der Kroaten und Kroatinnen wollten nur vorübergehend in Deutschland bleiben. Diese Art von Wohnsitz und Arbeit nannte man: "Gastarbeit in Deutschland". Die örtliche Kirche bemerkte schnell, dass nicht nur Arbeiter kamen, sondern vor allem Menschen mit all ihren religiösen, kulturellen und sozialen Bedürfnissen. Der in ganz Bayern pastoral tätige Pfarrer Dr. Fra Domenik Susnjara kam als Erster in die Gemeinde der heutigen Mission. Er suchte die kroatische Gemeinschaft auf, indem er Bausstellen, Krankenhäuser und Häuser besuchte und gelegentlich mit ihnen die Heilige Messe feierte. Die Größe der kroatischen Gemeinschaft nahm stetig zu und es bestand die Notwendigkeit, regelmäßig die Heilige Messe und die Tätigkeiten als Pastor zu feiern. Der Gläubige und Patriot

Mijo Kobas aus Wasserburg am Inn, der den Wunsch nach einer Eucharistie verspürte, nahm Kontakt mit dem dortigen Pfarrer auf, der den Wunsch der kroatischen Gemeinschaft erkannte, die Heilige Messe in der kroatischen Muttersprache zu feiern. Kurz darauf gründete die Erzdiözese die heutigen Kroatischen Katholischen Missionen in Rosenheim, Traunreut und Freising. Die Franziskaner Patres haben sich von Anfang an um die geistliche Fürsorge der Gläubigen gekümmert, aber auch um die Erhaltung und Pflege der kroatischen Sprache und Kultur aus allen Teilen des Heimatlandes. Die Mission war hierbei nicht verschlossen, sondern pflegte die Beziehungen zur Heimatkirche, zu anderen kroatisch-katholischen Gemeinden in ganz Deutschland und zum Pastoralamt in Frankfurt am Main, aber auch zu Ortskirchen, ihren Erzdiözesen, Dekanen und Pfarreien, in deren Gebieten sie tätig waren.

1. Neraskidiva veza s Domovinom Mladi folkloristi u Zg 1989.

2. Javna tribina Pastoralni centar Rosenheim 1980.

3. Jastrebarski kraj Obitelj Malešić 1994.

4. Vjernički običaji mogu kraja Proslava Badnjaka u tudini

5. Livanjski kraj Obitelj Lovrić 1992.

Die Gründung der damaligen Mission Rosenheim führt uns zurück in das Jahr 1973, als durch ein offizielles Dekret vom 12. September ein Kirchenrat in diesem Teil Bayerns gegründet wurde.

Bis dahin wurde die Gemeinde von der Münchner Mission aus organisiert, und Priester P. Dominik Šušnjara und seine Brüder kamen, um die Sonntagsmessen in der Kapelle Hl. Sebastian in Bad Aibling zu feiern. Pater Ante Anić wurde am 15. September 1973 zum ersten Seelsorger der Mission Rosenheim ernannt. Er blieb nur ein Jahr in Rosenheim, bis er am 7. September 1974 sein neues Amt in Berlin antrat. Pater Dominik Tomic übernahm vom 7. September 1974 bis zum 6. August 1982 die Leitung der Mission. Er hat sich besonders für den harmonischen liturgischen Gesang in den Gottesdiensten eingesetzt. In der Zeit von P. Božo Anić kam ab Februar 1976 Schwester Nedjeljka Milanović Litre. Neben dem Religionsunterricht übernahm sie auch den liturgischen Gesang. Im Herbst 1978 übernahm dann Pater Nikola Čurčija die Mission für drei Jahre. Schwester Julia Vidmar, die sich um den Kirchengesang kümmerte, kam im Herbst 1979. Obwohl die Schwester nur von kurzer Dauer tätig war, erkannte man im Herbst 1981 den ernsthaften Bedarf an einem pastoralen Mitarbeiter. Pater Josip Ivan Lucić arbeitete seit Herbst 1981 in Rosenheim und fand mit Hilfe des Sozialarbeiters Frame Leka eine geeignete Lösung. So arbeitete und kümmerte sich Mirko Kapetanović, ein frisch graduiert Theologe, seit dem 1. Mai 1982 um den Kirchenge-

sang in der Gemeinde. Am Anfang war es eine Art „Familiengesang“, bei dem Kinder und Eltern zusammen teilnahmen. Man bereitete sich auf Gottesdienste, Aufführungen und Wallfahrten vor. Da jedoch die Anzahl der Erwachsenen gegenüber den Kindern zunahm, wurde das Singen für Erwachsene von den Kindern getrennt. Da die Kinder zudem fleißig Instrumente spielen lernten, entstanden so die kleinen „Bands“, die monatlich so wie gelegentlich die Hl. Messe bereicherten. Der Kirchenchor blieb dabei dem Gemeinde- und liturgischen Gesang neben der Orgel stets „treu“. Er singt unter anderem bei der Sonntagsmesse, bei Festen und auf Wallfahrten in Altötting, in Mariastein... In der Zeit der kroatischen Unabhängigkeit kam P. Tomislav Pavao Duka für zwei Jahre (1988 - 1990) in die Gemeinde und brachte einen Geist der Freude und Quantität: Der Kirchenchor hatte zwischenzeitlich bis zu 60 Mitglieder, viele junge Leute traten der Folklore bei, es gab beinahe zwanzig Tamburica-Spieler... doch diese Zahl halbierte sich in den kommenden beiden Jahren wieder. Während der Zeit von P. Ivan Nimac (1991-1998) und der damaligen Flüchtlingswelle nahm die Zahl wieder zu, die Neuheit war hierbei die große Anzahl junger Menschen, die vorübergehend Schutz und Unterschlupf in Deutschland fanden. Sie schlossen sich Folkloregruppen

und Tamburica-Spielern an, zudem bildeten sich mehrere kleinere Kirchenchöre, deren Proben fast alle innerhalb einer Woche stattfanden. Ab diesem Zeitpunkt feierte man den Tag der Hl. Cecilia mit Ausflügen oder Abendessen für Mitglieder des Kirchenchores, oft mit ihren Familien zusammen. Mitte der 1990er Jahre, nach mehreren Auftritten der Chöre aus der Heimat, äußerten die Sänger den Wunsch, sich als Chor mit mehrstimmigem Gesang zu formen. Zu dieser Zeit gab es in Deutschland bereits Veranstaltungen von Kirchenchören mit Kinder- und Jugendchören, was eine neue Herausforderung für die Teilnahme an solchen Treffen war. Darüber hinaus übernahm unsere Gemeinde die langjährige Leitung des liturgischen Gesangs auf der Wallfahrt in Altötting und ist bis heute ein häufiger „Gast“ in Mariastein. Eine Zeit lang war Željka Golemac, eine aus Mostar geflüchtete Frau, an der Orgel tätig, um den Dirigenten des Chores zu ermöglichen, ein Dutzend Männer und 20 Frauen zu einem harmonischen Ganzen zu verhelfen. Jugendliche und Bands traten in dieser Zeit oft bei Gottesdiensten auf, vor allem bei Ministrantentreffen, sowohl in Rosenheim als auch in anderen Missionen. Es gab mehrere Abteilungen wie Folklore- und Jugendchöre, sowie Bands und Tamburica-Spieler. Aber da es sich hierbei meist um dieselben Personen handelte, traten sie bei den Gottesdiensten zusammen mit Tamburica-Spielern und einem gemischten Chor auf. Der Chorleiter bereitete Gesangsbücher in sieben Tonlagen für Chor- und Liturgiegesang vor: von der Adventsmesse bis hin zum Gedenkgottesdienst. Für die Tamburica-Spieler wurde ein spezielles Exemplar für die Hl. Messe erstellt, sowie als Begleitung für Folklore bei etlichen Auffüh- rungen. Aber auch die Band hatte ihre eigene Sammlung von Liedern für Gottesdienste und Feste. Natürlich hat jede Sache seinen eigenen Höhepunkt, gefolgt von einer Ruhe, die durch viele Umstände bedingt ist. Es folgte eine Zeit, in der der Chor nur den Volksgesang leitete, somit passte er sich häufiger den Bedürfnissen der Missionare an als den Bedürfnissen der Liturgie, was sowohl die Begeisterung als auch die Anzahl der Chormitglieder prägte. Darüber hinaus spielte das Durchschnittsalter des Chores eine bedeutende Rolle, was die Qualität des Gesangs beeinträchtigte. Heute ist eine neue Generation vorhanden und der Umstand erfordert mehr neue Lösungen. Eines ist jedoch erforderlich, damit die Kontinuität nicht stirbt: die jüngere Generation für liturgische Musik zu begeistern, d.h. Choral und Polyphonie (Mehrstimmigkeit), bei der der heilige Text den liturgischen Akt selbst bereichert. Andere „Alternativen“ sind eine sekundäre Lösung, bei der die Liturgie nur von einem seltsamen Klanglicht geblendet wird. Zu keinem Zeitpunkt wurden die Hl. Messen ohne Gesang gefeiert, und lasst uns glauben, dass es immer Seelen geben wird, die Gott ihr „FIAT! – JA“ zurufen und ihren Schöpfer durch ihren Gesang zu preisen. Der Chor in der Kirche hat seinen ehrenwerten Platz: Er antwortet seinem Gott: „Fiat = Ja“... singt zu seinem Gott und vermeidet so die Zurechtweisung: „Wir haben für euch gespielt und ihr habt nicht getanzt; wir haben Klagenlieder gesungen und ihr habt nicht geweint.“(Mt11,17).

Hast du die Kraft, deinem Gott „JA“ zu sagen, zweiseitig zu beten, d.h. zu beten, zu singen, für Gott zu opfern und oft im Wirbel fragwürdiger Kommentare zu sein, wie diejenigen, die dass seit mehr als 40 Jahren tun... begierig darauf, einen Nachfolger zu haben... dann trete dem Chor bei, verbinde deine Engelsstimme mit einer der vier Stimmen und sei den anderen ein Vorbild... und Deinem „JA“. Sag es GOTT! Die Herausforderung des gegenwärtigen Augenblicks ist eine Welle neuer Auswanderung. Wie in den 1960er Jahren fand unsereiner, dem Gott treu, schnell den Weg zur Kirche. Wenn wir heute das Lied des Herrn in einem fremden Land hören, welches in einer überfüllten Kirche widerhallt (vgl. Ps 137), sind wir in ihren spärlichen Pfarreien und leeren Schultischen in ganz Kroatien und Bosnien und Herzegowina in der Hoffnung mit ihnen, dass ihr neues Leben so gelenkt wird, dass sie so bald wie möglich in ihrer Heimat wieder glücklich sein können. Bis dahin arbeiten wir zusammen, um so viel wie möglich das Leben in unsere Gemeinde einzubeziehen und zusammenzuleben, damit unsere Kinder und Jugendlichen durch Religionsunterricht und den Sakramenten, Gebeten und Liedern des Kinderchors oder der „Band“ in der kroatischen Atmosphäre aufwachsen, bis zu dem Tag, an dem wir laut dem Psalm ausrufen: „Sie kehren mit einem Lied zurück, das ihre Garbe trägt (vgl. Ps 126), die Früchte ihrer ehrlichen Arbeit und ihres Lebens.“

POGLAVLJE 4

PASTORALNA DJELATNOST

PASTORALE
TÄTIGKEIT

Svećenici – Voditelji Hrvatske katoličke zajednice Rosenheim
Pastoral Priester und Pastoral in der kroat. kath. Gemeinde Rosenheim

Hrvatska katolička misija Rosenheim osnovana je 15. rujna 1973. godine.

Od 24. listopada 1978. godine, poveljom koju je potpisao nadbiskup Münchena i Freisinga, kardinal Joseph Raztinger, Hrvatska katolička misija Rosenheim samostalna je misija od 1. prosinca 1978.

Od 27. listopada 2013. službeno se zove Hrvatska katolička župa Rosenheim. Povjerena je Franjevačkoj provinciji Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Prvim župnikom imenovan je fra Ante Anić.

Na području Hrvatske katoličke župe Rosenheim danas živi oko 8000 hrvatskih vjernika.

Od samih početaka dušobrižnici vode brigu za duhovnu skrb vjernika te rade na očuvanju hrvatskoga jezika i hrvatske kulture iz svih krajeva domovine. Misija nije bila zatvorena u sebe, nego je njegovala odnose s domovinskom Crkvom, s drugim hrvatskim katoličkim zajednicama diljem Njemačke, s Naddušobrižničkim uredom u Frankfurtu te s mjesnom Crkvom, njezinom nadbiskupijom, dekanatima i župama na čijem je teritoriju djelovala.

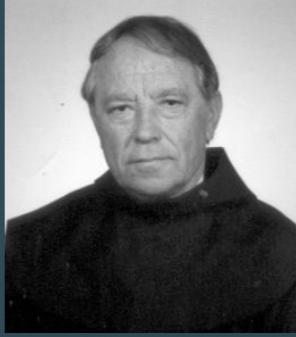
U 50 godina misijske pastoralne djelatnosti Hrvatske katoličke misije Rosenheim mnogi svećenici, časne sestre i pastoralni suradnici nesobično su utkali dio svog životnog i radnog vijeka. Njihovo djelovanje kroz svih pet desetljeća neizmjeran je doprinos očuvanju naše vjere, tradicije i nacionalnog identiteta.

Njihova imena zauvijek će ostati kako u pisanim tragovima na papiru, tako i u srcima ljudi.

U pola stoljeća postojanja, od 1973. do 2023. godine, Hrvatska katolička misija u Rosenheimu bila je obdarrena i blagoslovljena djelovanjem 11 svećenika i 5 pastoralnih suradnica i suradnika.

dr. fra Dominik Šušnjara od osnutka Hrvatske katoličke misije München 1953. posluživao je do 1973. iz München današnji teritorij Hrvatske katoličke zajednice Rosenheim. Umro je u Münchenu 14. svibnja 1991.

fra Milan Ante Anić
1973. – 1974.

fra Dominik Tomic
1974. – 1976.

fra Božo Ančić
1976. – 1978.

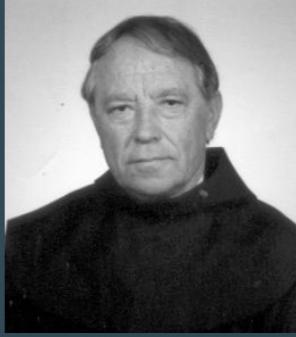
fra Nikola Čurčija
1978. – 1981.

fra Josip Ivon Lucić
1981. – 1988.

U vrijeme fra Bože Ančića, od 1. veljače 1976. do 30. rujna 1978., dolazi sestra Nedjeljka Milanović Litre koja vodi vjeronauk i liturgijsko pjevanje. Fra Božo je umro 4. prosinca 2017. u Splitu.

Od 1. listopada 1978. Misiju preuzima fra Nikola Čurčija i ostaje tri godine. U novootvorenom pastoralnom centru u Rosenheimu, u Dr. Geiger-Str.1, okuplja djecu i vjernike, pozivajući ih na vjeronauk, probe pjevanja i druženje. Godinu dana kasnije dolazi sestra Julija Vidmar, koja vodi brigu o crvenom pjevanju do 28. listopada 1981.

Voditeljem Hrvatske katoličke misije Rosenheim postao je 28. listopada 1981., a već 3. prosinca 1983. proslavio je s vjernicima 10. obljetnicu osnutka Misije Rosenheim. Od 24. siječnja 1988. hrvatski vjernici su u crkvi Krista Kralja. U rujnu 1988. fra Josip je premješten u Waiblingen. Od 1982. u župnom osoblju Misije kao pastoralni suradnik vodi se dipl. teolog Mirko Kapetanović. Fra Josip je umro 21. siječnja 2021. u Splitu.

Svećenici – Voditelji Hrvatske katoličke zajednice Rosenheim
Pastoral Priester und Pastoral in der kroat. kath. Gemeinde Rosenheim

fra Tomislav Pavao Duka
1988. – 1991.

Fra Tomislav Duka preuzima vodstvo Misije od 1. kolovoza 1988. i ostaje do siječnja 1991. godine. U župnom listu „Zvono“ najavljuje 15. obljetnicu i proslavu Hrvatske katoličke misije Rosenheim. Preminuo je u Zagrebu 2. studenoga 2007.

fra Ivan Nimac
1991. – 1997.

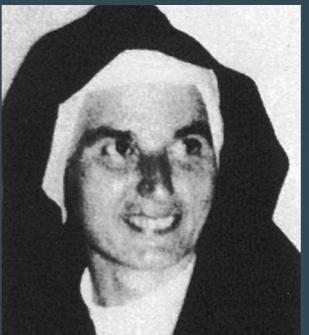
Od 1. siječnja 1991. fra Ivan Nimac postaje dušobrižnik Misije Rosenheim. 19. srpnja 1992. blagoslovljen je novi pastoralni centar u Rosenheimu, Heilig-Geist-Str. 46, a u listopadu 1998. godine proslavlja 25. obljetnicu postojanja Hrvatske katoličke misije u Rosenheimu, a 30. obljetnicu pastoralnog djelovanja u jesen 2003. godine

fra Josip Kulović
1997. – 2006.

Kao voditelj Misije u Rosenheimu, fra Josip Kulović dolazi 14. rujna 1997. Sa svojim vjernicima početkom listopada 1998. godine proslavlja 25. obljetnicu postojanja Hrvatske katoličke misije u Rosenheimu, a 30. obljetnicu pastoralnog djelovanja u jesen 2003. godine

Kao pastoralne suradnice djelovale su u našoj zajednici s. Nedjeljka Milanović Litre (1977. – 1979.) i s. Julija Vidmar (1979. – 1981.) a dragovoljno je djelovao i trajni đakon Georg Spindler (1978. – 1986.).

s. Julija Vidmar
1979. – 1981.

Sestra Julija Vidmar pripadala je Družbi sestara kćeri Marije Pomocnice. Imala je bogato iskustvo pastoralnog djelovanja i kratko se održala u Misiji – od 24. rujna 1979. do 12. ožujka 1981. vodila je župni vjeronauk i liturgijsko pjevanje.

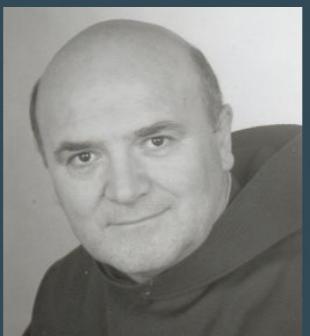
s. Nedjeljka Milanović Litre
1977. – 1979.

Sestra Nedjeljka Milanović Litre članica je Školskih sestara franjevki Krista Kralja provincije Presvetoga Srca Isusova u Splitu. U mladosti je pokazala ambicije za učenje stranih jezika. U misiji Rosenheim bila je prva zaposlena pastoralna suradnica. Vodila je vjeronauk i liturgijsko pjevanje od 1. rujna 1977. do 25. ožujka 1979.

fra Ivan Vidović
2006. – 2010.

Fra Ivan Vidović bio je u službi voditelja Misije u Rosenheimu od 2006. do 2009. godine. Nakon toga se vraća u Domovinu, gdje je bio župnik u Šibeniku i Miljevcima. Zauvijek nas je napustio 5. rujna 2022. godine.

fra Nediljko Norac-Kevo
2010. – 2017.

U prigodi proslave 40. obljetnice postojanja i djelovanja Hrvatske katoličke zajednice u Rosenheimu, 27. listopada 2013. fra Nediljko Norac-Kevo (2010. – 2017.) je u župnom listiću „Zvono“ napisao: „Slavlja ili slavljenja uopće, nešto su lijepo... To je uvijek prigoda da ljudi osvježe svoje sjećanja i uspomene iz prošlosti. Prigoda da neke stvari ne padnu potpuno u zaborav.“ Fra Nediljko, koji je 5. ožujka 2023. zauvijek sklopio oči, ostat će vjernicima u nezaboravnom sjećanju.

fra Frano Čugura
2017. – ...

Fra Frano Čugura se opravičuje od Misije Berlin i od 1. listopada 2017. preuzima službu voditelja Hrvatske katoličke zajednice Rosenheim. Aktivni franjevac Provincije Presvetog Otkupitelja u Splitu godinama je sudjelovao i u vjerskom životu hrvatskih i njemačkih vjernika otkako je 1988. počeo svoju svećeničku službu u mnogim župama diljem Njemačke.

Mirko Kapetanović
1982. – 2020.

Od 1. svibnja 1982. do 25. listopada 2020. u našoj Hrvatskoj katoličkoj zajednici Rosenheim pastoralna suradnica je Martina Bočkaj-Geißler. Po zanimanju je učiteljica i studentica dopunske teologije u Münchenu. Biblijski dani s djecom, katehetska poduka prvočršnjenika i pjevanje, vodenje župnog zbora, samo su dio pastoralnog rada u kojem se Martina predano zalaže.

Martina Bočkaj-Geißler
2020. – ...

Od listopada 2020. u našoj Hrvatskoj katoličkoj zajednici Rosenheim pastoralna suradnica je Martina Bočkaj-Geißler. Po zanimanju je učiteljica i studentica dopunske teologije u Münchenu. Biblijski dani s djecom, katehetska poduka prvočršnjenika i pjevanje, vodenje župnog zbora, samo su dio pastoralnog rada u kojem se Martina predano zalaže.

Ž U P S K O P A S T O R A L N O V I J E Ć E

Kada bi netko htio reći nekoliko suvislih riječi o tome što je to Župsko pastoralno vijeće i čemu ono služi, postoji mogućnost da se zapetljamo u razne definicije, izraze, formulacije i slično. Jedna od tih definicija koja ima duboko značenje glasi: "To je pastoralno moralno i pravno tijelo župske zajednice sastavljenog od više članova koje sve ujedinjuje ista svrha te koje savjetuje i pomaže župniku u svim vjerskim zahtjevima župe."

Definicija kao definicija, zvuči ozbiljno, hladno i iz nje se ne vidi ono najbitnije: ljudska toplina i blizina, požrtvovnost i kreativnost, spremnost na akciju i nesebično davanje sebe, svjedočenje kršćanskih idea nesebičnog služenja svima koji su u župskoj zajednici potrebni, te jačanje osjećaja zajedništva, prihvatanosti i hoda prema istome cilju. Župsko vijeće u HKM Rosenheim djeluje od 2002. godine i od tada pokazuje sve ovo navedeno, a što se u samoj definiciji ne vidi i to kroz angažman svih članova Župskog vijeća kroz mnoge godine, kao i svih onih koji nisu službeno bili članovi Župskog vijeća, ali su svojim doprinosom uvijek bili osovina ostvarenja svih ideja, akcija, druženja, organizacija, pružanja pomoći na ovaj ili onaj način.

Zahvalnice članovima ŽV (2018. – 2022.) od kojih su neki imali dupli mandat

Predstavljanje novih članova ŽV početkom 2022. u crkvi Krista Kralja

Ljetne fešte i druženja ispred Mistiskog centra

POGLAVLJE 5

MISIJSKI CENTAR

MISSIONSZENTRUM

„Naša misija i naša kapela“
Hrvatska katolička župa Rosenheim

Ž U P N I U R E D

Pfarrbüro

2015

2017

2020

Karmela Lukanović
tajnica od 2015.

Fra Frano Čugura
voditelj župe od 2017.

Martina Boćkaj Geißler
pastoralna suradnica od 2020.

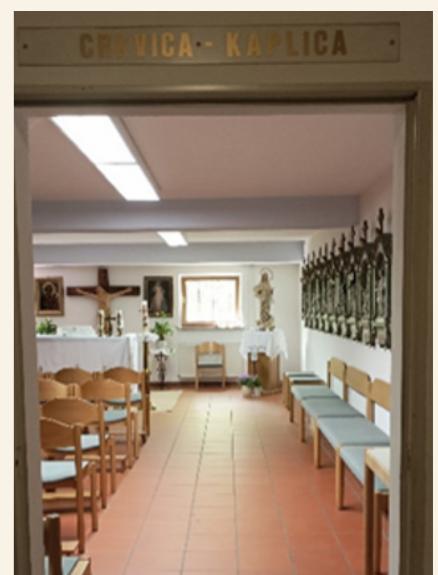

Centar hrvatske katoličke misije Rosenheim središnje je mjesto našeg okupljanja, susreta, slavljenja svetih misa kroz tjedan i ostalih prigoda i druženja. Od milja zvan „naša Misija“, pastoralni centar Hrvatske katoličke zajednice Rosenheim od neizmjerne je važnosti za vjerski, kulturni i administrativni život našeg naroda.

1. Župna dvorana
(Pfarrsaal)

2. Glazbena učionica
(Gruppenraum)

3. Zbornica i
vjeronaučna dvorana
(Gruppensaal)

Centar se nalazi na adresi Heilig-Geist-Str. 46 u Rosenheimu. U prizemlju zgrade nalazi se velika dvorana s kuhinjom, a na prvom katu smješten je župni ured i još nekoliko prostorija za različite namjene.

Centar je izgrađen na svega nekoliko minuta od središta grada, a Hrvati ga dijele zajedno s braćom i sestrama Poljacima. U podrumu Centra smještena je kapelica u kojoj se održavaju svete mise i klanjanja te druge pobožnosti.

Novoizgradeni pastoralni centar otvoren je i blagoslovjen 19. srpnja 1992. godine i stavljen na raspolaganje hrvatskim i poljskim vjernicima.

Otada, pa sve do danas, Centar hrvatske katoličke zajednice Rosenheim je u službi hrvatskog naroda i često je jedna od prvi adresa na koju se obraćaju ljudi koji dolaze iz Domovine. U našem Centru odvijaju se vjeronaučne kateheze, probe pjevanja, priredbe i razni drugi susreti.

Kapelica se nalazi u sklopu Centra u podrumskim prostorijama. Kao bogoslužni prostor koriste je Hrvati i Poljaci zajedno. Iako u podrumu zgrade, kapelica daruje svu intimu, mir i tišinu osobnog susreta s Gospodinom.

2
Stara Misija

Prvi pastoralni centar HKŽ Rosenheim bio je u Dr.-Geiger-Str. 1, na prvom katu.

Davne 1977. godine Hrvati su po prvi puta dobili nekoliko prostorija na korištenje u Dr. Geiger Str. 1 i to je postalo službeno mjesto okupljanja naših vjernika. Najzaslužniji za realizaciju bio je fra Božo Ančić.

1. Sastanak animator-ske grupe za oratoriј (Unser Team bei der Vorbereitung)

2. Unsere Hauskapelle

3. 1992. Pastoralni Centar u Heilig-Geist-Str. 46

POGLAVLJE 6

FILIJALE

A U S S E N S T E L L E
D E R G E M E I N D E

Hrvatska katolička misija Rosenheim u pedeset godina svoga postojanja prema pastoralnim je potrebama mijenjala geografske granice svog djelovanja. U prvim godinama postojanja, dakle davnih sedamdesetih godina, misija je djelovala na području Rosenheima, Wasserburga, Grassaua i Endorfa. Kasnije se djelovanje proširilo i na Miesbach, Bad-Tölz, Rottach-Egern, Garmisch-Partenkirchen i Gmund.

Danas sv. mise slavimo u gradovima Rosenheim, Wasserburg i Hausham, a pastoralno pokrivamo okruge Rosenheim i Miesbach.

ROSENHEIM

Rosenheim je središnje mjesto naše župe. Redovna misna slavlja naši vjernici slave svake nedjelje u crkvi Krista Kralja u 12.30 sati. Službu sakristanke u Rosenheimu obavlja Sandra Lovrić.

HAUSHAM

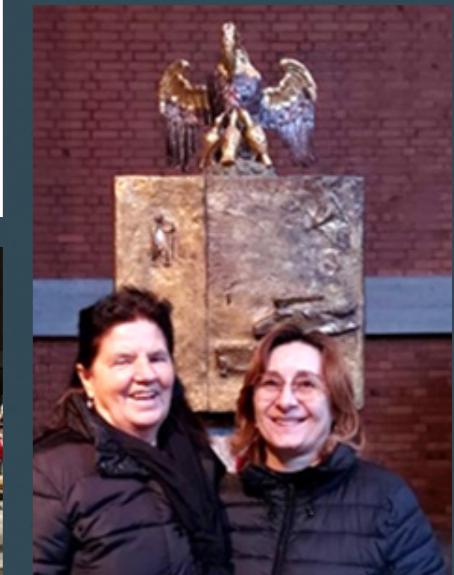
U Haushamu se mise na hrvatskom jeziku održavaju nedjeljom u 9.00 sati u crkvi svetog Antuna Padovanskog. Službu sakristana obavlja obitelj Niedermaier.

WASSERBURG

U Wasserburgu se mise na hrvatskom jeziku održavaju subotom u 19.00 sati u crkvi svetog Konrada. Službu sakristanki obavljaju Manda Ivić i Ivica Mijić.

POGLAVLJE 7

HUMANOST NA DJELU, SOCIJALNI I KARITATIVNI RAD ŽUPE

SOZIALE UND
WOHLTÄTIGE ARBEIT
DER GEMEINDE

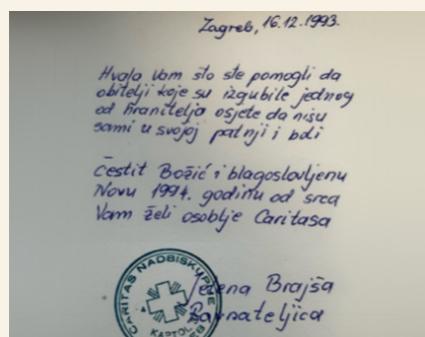
Hrvatske katoličke misije diljem svijeta, koje su i nastale iz dušobrižničkog nastojanja Katoličke Crkve da skrbi za sve iseljene vjernike, u osnovi su karitativnog karaktera. Slijediti Krista i dati se uloviti u mrežu kršćanske, bratske ljubavi poziv je svima nama. Svaki od nas vjernika dužan je promisliti o osobnom angažmanu kada je riječ o konkretnoj ljubavi za bližnjega jer smo "svi pozvani biti radnici u žetvi Gospodnjoj, biti misionari Božjega kraljevstva!"

Misionarsku i socijalnu ulogu, karitativni rad i humanitarno djelovanje najbolje je pokazala Hrvatska katolička misija Rosenheim u vrijeme Domovinskog rata, kada je od 1991. do 1997. misiju vodio fra Ivan Nimac. Koliko su vjernici misije tada bili spremni svjedočiti djelotvornu Kristovu ljubav svojim nesebičnim i požrtvovanim radom i suočenjem prema svima potrebitima, mogu potvrditi svojim jedinstvenim životnim pričama.

djelovanje ostvarili su se izvan misijskih zidova mnogi „dobri Samaritanci“. Kada bi se u nekom slučaju radila statistika, zbroj svih dobrih ljudi, koji su osobno i dobrovoljno pomogli, bio bi neizbrojiv.

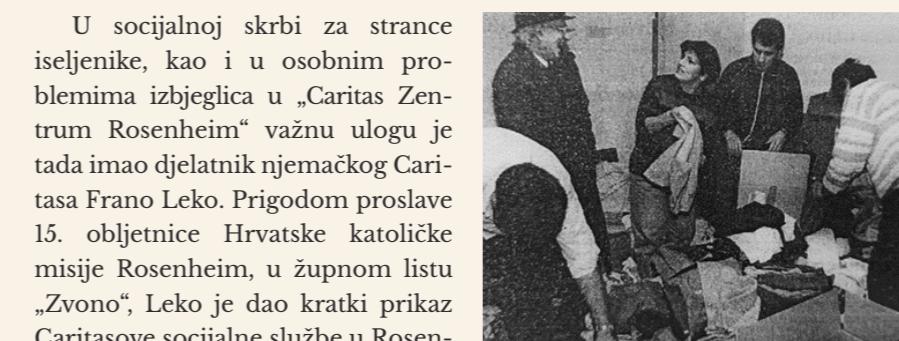
I mnogi su Nijemci, prijatelji Hrvata, tada pokazali kako čovjek može izaći iz svoje sebičnosti i iskazati osjetljivost za potrebe nastradalih, slabih i nemoćnih. U ondašnjoj lokalnoj njemačkoj tiskovini (OVB 12. 12. 1991.) moglo se pročitati preko 250 imena darovatelja i uplaćenih iznosa donacija. Mnogobrojni primjeri humanosti, od pojedinaca, obitelji, udruga! Ranjenoj Domovini upućene su ogromne donacije, materijalna dobra, novčane i socijalne pomoći. Uključene su bile i mnoge humanitarne organizacije, od udruge Humanitarna pomoć Hrvatskoj - „Humanitäre Kroatien Hilfe“, Crvenog križa - „Rote Kreuz“, preko Malteškog reda službe pomoći - „Malteser-Hilfsdienst (MHD)“ do Caritasa i ureda socijalne službe „Caritas Zentrum Rosenheim“.

Mjesni njemački Caritas je tijesno surađivao s hrvatskom misijom.

Dokaz su i mnogobrojne zahvalnice i priznanja brižljivo čuvane u misijskom arhivskom ormaru. Na karitativnom polju kroz ogromno zalažanje, novčanu pomoć i milosrdno

U socijalnoj skrbi za strance iseljenike, kao i u osobnim problemima izbjeglica u „Caritas Zentrum Rosenheim“ važnu ulogu je tada imao djelatnik njemačkog Caritasa Frano Leko. Prigodom proslave 15. obljetnice Hrvatske katoličke misije Rosenheim, u župnom listu „Zvono“, Leko je dao kratki prikaz Caritasove socijalne službe u Rosenheimu. Naglasak je stavio na njezin povijesni razvoj i humano djelovanje i ukazao na otvorenost ove službe prema svim ljudima bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost. U svim složenim životnim situacijama pojedinaca i obitelji, Caritasova socijalna služba imala je pravno-savjetodavni karakter. Također je istaknuo mnogobrojne ciljeve pružanja pomoći koji su za izbjeglice u to vrijeme bile od izuzetne pomoći. Osvrnuo se na postepenu integraciju hrvatskih iseljenika, iako tada nitko nije ni sanjao ostanak duži od nekoliko godina.

Da organizirana misijska nastojanja karitativne pomoći i humanitarnih projekata nisu ograničena samo na neko određeno vrijeme, rat ili prirodne katastrofe, svjedočila je župna zajednica svojim neprekidnim djelovanjem. Potkrepljuju to do danas sačuvani dokumenti u župi, priznanice, računi, novinski isječci iz poslijeratnih godina. Još uvjek, dok su misiju vodili fra Josip Kulović i kasnije fra Ivan Vidović, skupljalo se i darovalo za potrebite u Domovini i BiH, za bolesne i siromašne, teško oboljeloj djeci za liječenje, Pučkoj kuhinji Knin za obnovu ratom razrušenih crkvi (crkva sv. Roka) ili dječjeg vrtića u Osijeku...

Caritas Biskupske konferencije BiH

Sretan Božić i Novu 1998. godinu uz iskreno hvala za sve što ste učinili i što još uvijek činite za potrebine.

Miljenko Antekić
Direktor

Naša zemlja Hrvatska je iskusila što je to suzna dolina, puna nesigurnosti, straha, ranjivosti i trpljenja

Misijske aktivnosti i akcije

**U svibnju 2014.
Bosanska Posavina
i istok Hrvatske bili
su pogodeni nezapamćenim poplavama.**

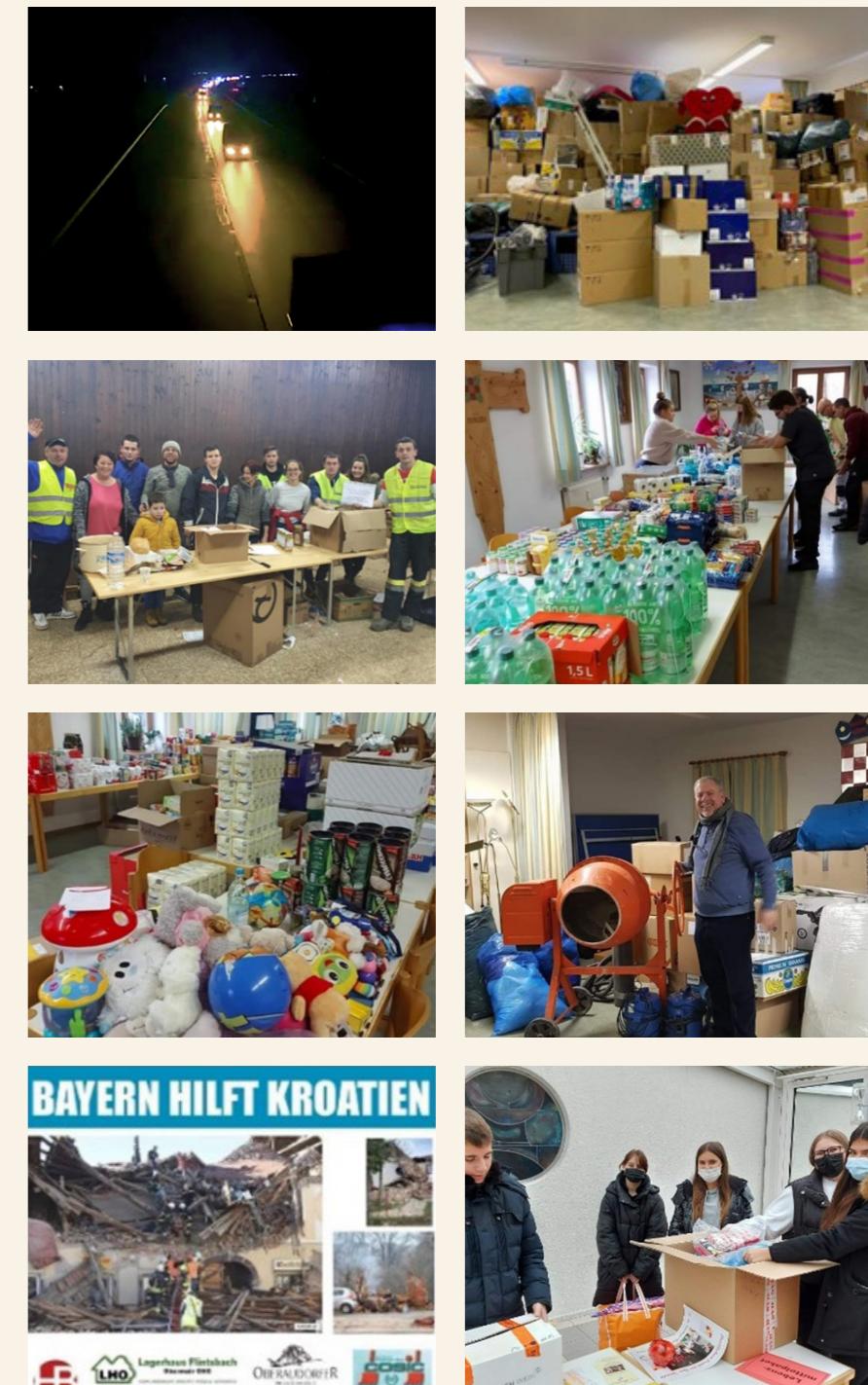
U prosincu 2020. razorni potres pogodio je našu Domovinu. Sjećamo se strašnih slika porušene Petrinje, Gline, Siska i okolnih mjesta. Odmah reagirajući, voditelj naše Hrvatske

Osobito u takvim najtežim trenucima, hrvatsko iseljeništvo je pružalo ruke dobre i pomoći. Misijska zajednica u Rosenheimu sa svojim filijalama i šire, je za vrijeme velikih prirodnih katastrofa u RH i BiH znala brzo odgovoriti, spajajući karitativne napore s humanim djelo-

vanjem i humanitarnim ciljevima. Osjećaj solidarnosti, spremnost pomoći bližnjemu u nevolji, biti nekomu Šimun Cirenac pomažući nositi njegov križ, to su dragocjene vrijednosti koje krase članove ove zajednice.

za nastrandale u potresu u veljači 2021 stigla je na adresu župe od ravnateljice Caritasa Sisačke biskupije.

Još su svježi u sjećanju bili svakodnevni i nepregledni redovi ljudi koji su u misijski centar donosili, razvrstavali, pakirali i pomagali odvesti humanitarnu pomoć za Banovinu, kada je uslijedio fra Franin poziv vjernicima na korizmenu Akciju za Banovinu. Pokrenuti i motivirani pozivom, kao pojedinci i kao zajednica, na obraćenje i djela milosrđa, na molitvu Bogu da bude milostiv svom narodu, Hrvatska katolička zajednica organizirala je korizmenu akciju u kojoj su prikupljeni obiteljski paketi kao rezultat vjerničkog posta i odricanja. Organizaciju i prijevoz do potresom pogodjenih područja, uoči 5. korizmene nedjelje 2021., opet su preuzeли neumorni članovi zajednice Rosenheim.

Papina molitvena nakana za veljaču ove godine, koja je posvećena župnim zajednicama, je da „župe, stavljajući u središte zajedništvo – zajedništvo ljudi, crkveno zajedništvo – budu sve više zajednice vjere, bratstva i prihvata najpotrebnijih.“

Hrvati katolički naše župe uvijek su pred velikim izazovom znali potvrditi svoju kršćansku i ljudsku solidarnost. Kao da još uvijek odzvanjaju u uhu molitve i prošnje za našu Hrvatsku iz Domovinskog rata. Da je u njihovim srcima želja i potreba za dobrim djelima i brigom za drugoga, govori podatak koliko su novčano i materijalno pomogli i bili spremni prihvatići prognane iz ratom obuhvaćene Ukrajinе. Za mir u Ukrajini zajednica je pozvana u kapelu na zajedničku molitvu kao najjače oružje i paljenje svijeća pa je već od 1. veljače 2022. počela sv. misom i klanjanjem pred Presvetim. Kreativna grupa župe je u iskazivanju ljubavi i podrške prijateljskom ukrajinskom narodu izradila svijeću sa simbolima mira i molitve. Zahvaljujući njihovim vrijednim rukama, izradom uskrasnih radova, svijeća, krunica i donacijom župljana, prikupljena je dodatna novčana pomoć. Župa je objavila i plakat Ukrajinske katoličke župe s apelom za pomoć i s podacima za uplatu novčanog priloga. U takvom ozračju zajedništva, suočavanja, u molitvama za mir i protiv nasilja, vjernici utvrđuju put milosrđa i doživljaj Kristove ljubavi.

Da je uvijek „dobro činiti dobro“ uče se djeca naše župne zajednice. Prvo, da budu zahvalni za dar blagostanja, a zatim da ono što sami imaju kao dar od Boga daruju drugima. Jer, ne bismo imali ništa da nismo to primili od Gospodina. U korisnoj akciji „Djeca se odriču za djecu“ skupljeni novac poslan je Caritasu Zagrebačke nadbiskupije za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i Maloj školi sestara franjevki Vareš.

U našoj zajednici je karitativno aktivna Frama i grupa „Djeca i mlađi župe“. Svojim izvršnim idejama pravljenja božićnih kolačića te kreativnih božićnih čestitki u dobrotvorne svrhe, bezgranično želete iskazati svoju dobrotu, velikodušnost i ljubav prema siromašnima. Donacije od božićnih akcija darivanja upućivane su na adresu dječjih sirotišta u Hrvatskoj i BiH.

Ustanova za prihvat i odgoj djece
„Mala škola“ Vareš
Put mraži b.b., Vareš
Tel.: +387 32 84 80 20; 84 80 21
Fax: 032 84 80 22
e-mail: info@malaškola.org

HKZ Rosenheim

Br. 20/18
Predmet: Zahvala djeci za donaciju Maloj školi u Varešu

Draga hrvatske katoličke zajednice Rosenheim!
Ovih dana je do nas stigla lijepa vijest, a onda i konkretna pomoć koju ste željeli podjeliti s drugom djecom, stotinama kilometara daleko od vas, ali koje ste vi preporučili kao one koji trebaju malo više podrške i pomoći. Na taj način ste pokazali svoju nesumnjost, ali i proumjer kako ljubav ne ostaje samo na lijepe riječi nego je nešto daleko veće. Zahvaljujemo vam za vašu pomoć, a posebno za donaciju od 1.000,- € za dječju učilišnu radionicu u Varešu i kako ih obrazovati. Kako da je podjeljena radost umnožena radost. Stoga vam htela hvala što ste nas obrazovali. Kako da je podjeljena radost jedino moje sreće, tako i sreća vam. Hvala vam još jednom za sve sve nimo zavoljni pred potrebama i drugim.

lacan pozdrav,

30.5.2018.

A. Juršauskas
S. Snježana Pavlović
mynačića

...mjesto za druženje

...mjesto za razgovor

..mjesto za prijateljstvo

...mjesto za molitvu

...mjesto za ljubav

...mjesto za kreativnost

„Idi pa i ti čini tako“ (Lk, 10, 37)
Kao kršćani, težimo i čeznemo da u sebi prepoznamo Božju prisutnost. Svaka duša koja traži Boga da bi se sjedinila i suočila s Njim, dopušta sebi izvjesnu kreativnost.

Koliko je karitativan i ujedno kreativan rad u župi izrazito požrtvovan, svjedoči skupina vrijednih žena simboličnog imena „Kroativke“. Nadahnute vjерom i pobožnošću, samoinicijativno su se organizirale 2016. godine u promišljanju na konkretniju brigu o ljudima u potrebi, sa sloganom Od srca srcu. Biti kreativan u ljubavi za druge znači i razumjeti njihove potrebe, moliti

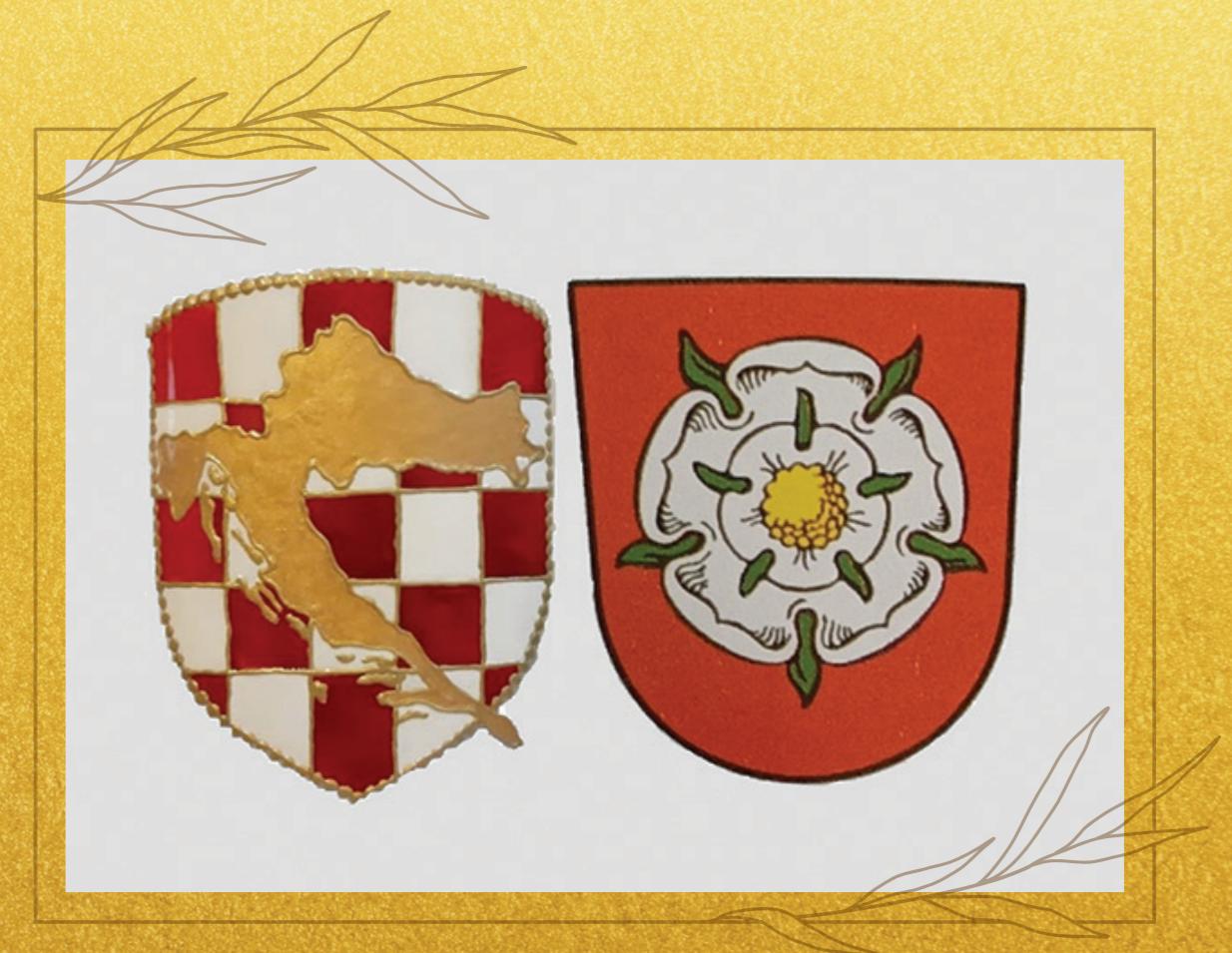

POGLAVLJE 8

TRADICIJSKA I KULTURNO UMJETNIČKA DJELATNOST

KULTURELLE UND
TRADITIONELLE
AKTIVITÄTEN

*Folklor je jedna velika obitelj
gdje su svi povezani lancem narodne
baštine. Tko jedanput osjeti taj
poziv i tu ljubav, ostaje cijeli
život član te velike obitelji.*

*Hrvati iz svih krajeva Domovine nam,
Lijepe naše Hrvatske i Bosne i Hercegovine
brzo su se nakon dolaska u Njemačku snašli
i uklopili u novu sredinu i novi način života.
Pokušavali su obilježavati tradicionalne
običaje krajeva iz kojih su došli.*

Upravo je to iskazivanje ljubavi prema tradiciji i običajima, neraskidiva veza s prošlošću te simbolika boja u nošnjama, bila potvrda predstavljanja kulturnog i nacionalnoga identiteta i povezivanja sa svojim korijenima i povijesti kraja iz kojeg dolaze. Jedna od mnogih tradicija koju su Hrvati u Rosenheimu odmah bili spremni razvijati i očuvati kao ponos na svoju kulturnu baštinu su folklor i nošenje narodne nošnje.

Baš zbog toga što oživljava ples naših predaka na tako zoran način, uz glazbu i izvorne nošnje, folklorни ples je izrazito zanimljiv svim uzrastima. Tako se i u našoj župi njegevala i njeguje folkorna tradicija. Marljivo se radilo i radi na različitim plesovima kao što su Slavonija, Ražanac, Bosanska Posavina, Hercegovina ili Bunjevac. Različite skupine bile su aktivne u našoj župi. Kreirano je mjesto za druženje, sklapanje prijateljstava, putovanja, njegovanje folklorne baštine. Na taj način su se prenosili narodni običaji naših predaka na nove generacije folklorića.

1. Smotra folklora u Domovini, Zagreb 1989.

2. Nastupi u misiji

Prva folklorna grupa misije Rosenheim osnovana je u vrijeme fra Tomislava Duke 1988./89. do 1990.

Voditelj i organizator Mirko Kapetanović uvježbavao je tamburice i folklor s još dvojicom tamburaša koji su povremeno dolazili iz Domovine. Oni su u to vrijeme složili koreografiju slavonskih plesova.

Nakon njezinog odlaska u Domovinu, kroz dugi niz godina, a najviše za vrijeme dok je misiju vodio fra Josip Kulović, uvježbavanje folklora, brigu o nošnjama, organizacije proba i nastupa preuzeila je Ružica Lončarić. Za to vrijeme uvježbao se Bunjevac, Moslavina i Prigorski plesovi i išlo se na smotre folklora u Njemačkoj.

1993. ulogu voditelja folklora preuzela je Cvjetka Grčević, koja je tih ratah godina kao prognanica uvježbavala folklor. Uvježbavala je tzv. Slavoniju, spletove slavonske Posavine i Ražanac.

Aktivne su tada bile po 3 skupine folklora: dvije skupine djece i mlađih i odrasli folkloriši. Plesove su na probama, kao i na nastupima, uvek pratile misijske tamburaške grupe. Misijski folklor nastupao je na svim misijskim slavlјima, gradskim priredbama, u vrtićima, domovima za starije i bavarskim udrugama. Također, nekoliko su puta uspješno sudjelovali na smotri folklora i osvojili zlatnu medalju za Nijemo kolo Ražanac u Ludwigshavenu.

Zahvaljujući Klaudiji Vučić Aleksovski, koja se od 1993. aktivno bavi plesanjem folklora i koja je u našoj zajednici više puta uvježbavala i po 2 skupine mlađih folkloraša, često smo imali priliku vidjeti folklorne plesove povodom različitih događaja, kao i nastupe na Hrvatskim folklorenim festivalima. Svojim nastupima, plesom i pjevanjem uveseljavali su kroz sve godine vjernike, kako naše, tako i njemačke.

Danas u našoj zajednici, u „Domu ruža“, kako su se nazivali članovi plesnih skupina, folklorenu grupu mlađih „Ružica“ vode Ljiljana Lozić koja se već 30 godina bavi folklorom i dugogodišnja folklorašica naše župe Đurđica Klaric.

LITURGIJSKO CRKVENO PJEVANJE

Prije nego je u Rosenheimu službeno potvrđen misijski rad, u tadašnjim okolnostima izlazilo se u susret duhovnim potrebama vjernika 'Gastarbeitera' koji su bili pod silnim pritiskom politike njihove maticne države. Domisljatost i požrtvovnost, uz odobrenje mjesne Crkve, nalazile su zadržavajuće načine kako okupiti vjernike i slaviti svetu misu.

„Učilo se odgovarati misare, misne zazive na hrvatskom jeziku“ a u duhovnom zanosu zapjevalo bi se često i u disonantnom tonu „te je bila velika briga kako uskladiti puk da složno pjeva“. Kratko boraveći na terenu misije, časne sestre, najprije

s. Nedjeljka, a potom i s. Julija, uspijevale su uskladiti muževe, žene i djecu iz mnogih krajeva u složnu pjesmu.

No duhovne potrebe su iz dana u dan bivale sve veće i izazovnije...

Od jeseni 1981. u Rosenheimu djeliže fra Josip Ivon Lucić, koji uz pomoć g. Frane Leke pronalazi prikladno rješenje. Tako u zajednici od 1. svibnja 1982. djeluje i brigu za crkveno pjevanje vodi Mirko Kapetanović, netom diplomirani teolog. U početku je to bilo 'obiteljsko pjevanje' gdje su zajedno sudjelovala djeca i roditelji. Pripremalo se za misna slavlja, predrebe i hodočašća. Kako je djecu bilo malo, a broj odraslih postajao sve veći, odvojilo se pjevanje za odrasle od pjevanja za djecu, koja su marljivo učila svirati instrumente te su tako djelovali mali 'bandovi', koji bi mjesečno i u prigodama predvodili misno slavlje.

Crkveni zbor ostaje 'vjeran' pučkom i liturgijskom pjevanju uz orgulje. Pjeva na nedjeljnoj misi, u svečanostima i na hodočašćima, u Altöttingu, Mariasteinu...

Fra Tomislav Pavao Duka dolazi u vrijeme Hrvatskog osamostaljenja i kroz dvije godine (1988. - 1990.) unosi duh ushićenosti i kvantitete: crkveni zbor broji do šezdeset članova, mlađi pristupaju folkloru, tamburaša je skoro 20-ak... no taj se broj u dvije godine prepolovio.

U vrijeme fra Ivana Nimca (1991.1998.) i izbjegličkog vala, opet je porastao broj, a novost je bila brojna mladež koja je ovdje našla privremeno sklonište. Uključuju se u folklorne grupe i tamburaše, a nastaju i manji crkveni zborovi na filijalama. Gotovo sve probe održavale bi se unutar tjedna. Od tog vremena počinje se slaviti spomendan sv. Cecilije, izletima ili večerom za članove crkvenog zbara, često i s njihovim obiteljima.

Sredinom devedesetih, nakon nastupa nekolicine zborova iz Domovine, pjevači izražavaju želju da se ustroje kao zbor, uz višeglasno pjevanje.

U to vrijeme u Njemačkoj već postoje smotre crkvenih zborova i zborova djece i mlađih, što je bio novi izazov sudjelovati na takvim susretima. Uz to, naša zajednica preuzima višegodišnje predvođenje liturgijskog pjevanja na hodočašću u Altöttingu, a i čest je 'gost' u Mariasteinu. Jedno je vrijeme na orguljama bila djevojka Željka Golemac, izbjeglica iz Mostara, koja je jednostavnim sviranjem omogućila da voditelj može dirigirati zborom, a desetak muških i dvadesetak ženskih glasova bili su upotpunjeni u jednu skladnu cjelinu.

Mladi i band su kroz to vrijeme često nastupali na misnim slavlјima, a osobito na ministarskim susretima, kako u Rosenheimu tako i u drugim misijama. Osjetila se i mala podijeljenost folklora i zabora mladih, kao i banda i tamburaša, no kako su to većinom bile iste osobe, nastupalo se na misnom slavlju zajedno uz tamburaše i mješoviti zbor.

Zborovođa je pripremio „PJEVNIK“ u sedam tonusa za potrebe zbara i liturgijskog pjevanja: od došača do mise za pokojne. Tamburašima je pripremljen poseban primjerak za misno slavlje te za nastupe zabave i folklora. Takoder, band je imao svoju zbirku pjesama za misna slavlja i zabave.

Naravno da svaka stvar ima svoj zenit, a zatim slijedi smiraj uvjetovan mnogim okolnostima.

Slijedilo je vrijeme kada je zbor samo predvodio pučko pjevanje, kao i kad je zbor opravdavao to ime. Prilagođavao se češće zahtjevima misnika nego potrebama liturije što je ostavljalo trag kako na oduševljenju, tako i na broju članova zbara. Uz to je svoju ulogu odigrala i starosna dob zbara koja je umanjivala kvalitetu pjevanja.

Nova generacija je prisutna i okolnost zahtjeva više nova, a manje prijašnja rješenja. Ipak jedno je potrebno da kontinuitet ne zamre: motivirati mladi naraštaj za liturgijsku glazbu tj. koral i višeglasje, u kojoj sveti i nadahnuti tekst obogaćuje sam liturgijski čin. Ostale ‘alternative’ su sekundarno rješenje u kojima je liturgija samo zabljesnuta čudnim svjetлом zvuka.

Ni u jedno vrijeme naša misna slavlja nisu ostala bez pjevanja, a vjerujmo da će uvijek biti duša koje će Bogu reći svoj ‘Fiat Da!’ i pjevanjem slaviti Stvoritelja. Zbor u crkvi ima svoje časno mjesto: on je taj koji je odgovorio Bogu svojim: ‘Fiat = Da’... zapjevao svome Bogu i time izbjegao ukor, “Zasvirasmo vam i ne zaigraste, zakukasmo i ne zaplakaste.” (Mt 11,17)

Izazov sadašnjeg trenutka val je novog iseljavanja. Kao i šezdesetih godina, vjeran Bogu, naš je čovjek našao brzo put do Crkve. Dok slušamo danas kako u prepunoj crkvi odzvana pjesma Gospodnja u zemlji tuđinskoj (usp. Ps 137) s njima smo u mislima u njihovim prorijedenim župama i praznim školskim klupama diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine u nadi da će svoj novi život tako usmjeriti da jednog, što skorijeg dana budu ponovno sretni u svojoj domovini. Do tada radimo zajedno da se što više uključe u život naše župe i žive zajedništvo, a djeca i mladost da odrasta kroz vjeronauk i sakramente, molitvu i pjesmu u hrvatskom ozračju do dana kad ćemo zajedno sa psalmistom uskliknuti: Vraćat će se s pjesmom noseći snoplje svoje (usp. Ps 126); plodove svog poštenog rada i života.

1. Zbor 1998.

2. Zbor na Smotri zborova 2012.

3. Zbor 2012.

4. Zbor 2016.

5. Zbor 2017.

6. Zbor 2018.

7. Zbor 2022.

8. Zbor 2023.

Zbor i band mladih je skupina mladića i djevojaka zaljubljenih u modernu duhovnu glazbu. Oni često nastupaju, na radost zajednice i na slavu Bogu, na našim misama.

1. Band mladih 2017.

2. Band mladih s fra Franom: „Hrvatska se voli i kad smo daleko“

3. Misno slavlje u crkvi Krista Kralja

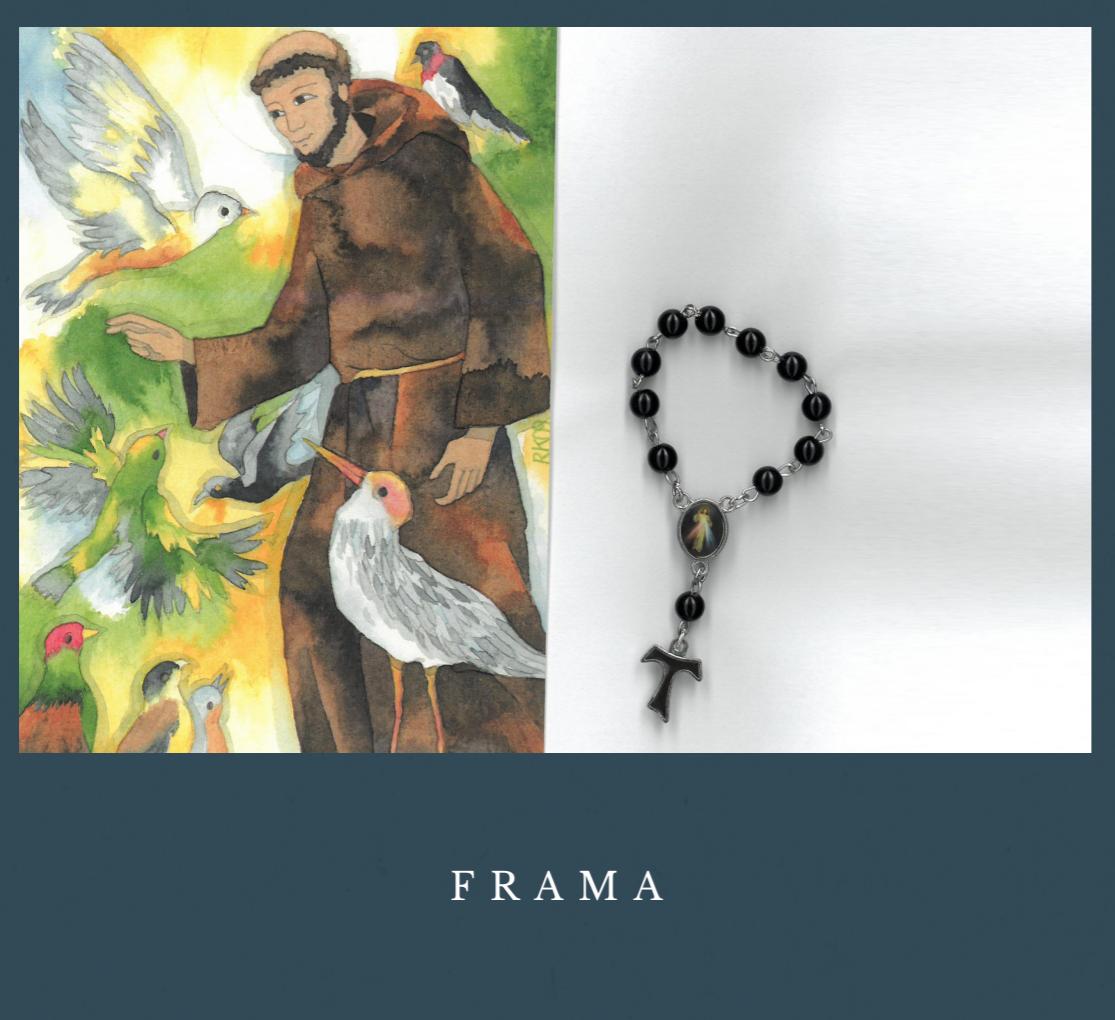
4. Dječji band nekad...

5. Dječji zbor 2013.
Smotra crkvenih
zborova djece i mladih

6. I danas... Band i
zbor mladih

7. Tamburasi nekad i

8. Danas...

Riječ Frama je kratica za Franjevačku mladež, zajednicu mlađih katolika od 14 do 30 godina životne dobi. Framaše ili framašice čine mlađi ljudi navedene dobne skupine koji slijede Isusa Krista po uzoru na sv. Franju Asiškoga.

Početak FRAME seže u 1948. godinu kada je u Italiji generalni ministar OFM-a pozvao sve mlađe željne produbljivanja vlastite vjere te povezivanja s franjevcima, na osnivanje Franjevačke mladeži. Ideja je urodila plodom te donijela znatno povećanje aktivnosti mlađih u franjevačkim župama. Zahvaljujući FRS-u ovaj se pokret 90-ih godina proširio na područja BiH i Hrvatske, gdje je u Zagrebu oformljena prva FRAMA.

FRAMU, kao i svaku zajednicu koja treba voditelje, predvodi njezin duhovni asistent, svećenik. Vijeće FRAME čine predsjednik, potpredsjednik, tri člana koja imaju funkciju tajnika, blagajnika i voditelja te ukoliko je potrebno još nekoliko

vijećnika. Oni se obično biraju od punopravnih članova, a to su oni koji su dali obećanje na godinu dana da će živjeti franjevačkim životom.

Susreti FRAME se obično održavaju jedanput tjedno gdje mlađi imaju priliku kroz druženje i zabavu dublje upoznati svoju vjeru te rasti u njoj, a također se redovito obraduju različite životne teme, većinom o životu mlađih koji se u današnjici suočavaju s raznim poteškoćama. Možemo reći da FRA-MA zapravo pomaže mlađim ljudima spoznati da negdje pripadaju, da mogu podijeliti uvijek s nekim mišljenje koje je usmjereno prema vršenju onoga što nas je Krist učio.

Potaknuti upravo ovom idejom, mlađi naše župe u Rosenheimu su također odlučili osnovati FRAMU pod vodstvom duhovnog asistenta fra Frane Čugure, koji je s radošću prihvatio ideju i redovito pozivao mlađe da postanu dio FRAME Rosenheim.

Danas misijska FRAMA broji oko deset aktivnih članova koji rado svojim pozitivnim duhom i angažmanom doprinose razvoju i dalnjem radu naše zajednice. Nadamo se njihovom uspješnom djelovanju u korist Crkve i naše Hrvatske katoličke župe Rosehheim.

1. FRAMA 2018.

2. Posjet FRAME iz Münchenu, 2018.

3. Posjet FRAMI u Münchenu, 2023.

ORATORIJ - DJEĆI BIBLIJSKI DAN

„Budite zahtjevni kad se radi o dužnostima, čvrsti kad se radi o provedbi dobra, hrabri u sprječavanju zla, ali uvijek nježni i mudri. Uvjeravam vas, pravi uspjeh dolazi samo sa strpljenjem.“

don Bosco

Dječji biblijski dani zamišljeni su kao molitveno-katehetski i odgojno-obrazovni susreti. Uz puno igre, molitve i pjesme te kroz rad u grupama i kreativnim radionicama, djeci se na kreativan i poučan način približavaju biblijske, općeljudske i kršćanske vrijednosti.

Neizostavan dio dana je i zajednički ručak te zahvala i klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom u našoj kapelici.

Već omiljeni biblijski dani uvijek su tematski određeni i pomno isplanirani. Zahvaljujući našim animatoricama i animatorima team Oratorij već nekoliko godina uspješno i na radost cijeloj župi organizira dječje biblijske dane. Iza uspješnih susreta

stoje ponekad mjeseci planiranja, dogovaranja, nabavljanja potrebnih materijala te prilagodavanja određene teme različitom uzrastu djece. Na našim susretima sudjeluju djeca i mladi od vrtićke dobi do sve do krizmanika.

Dječji biblijski dan počinje u subotu ujutro, a završava u nedjelju svečanom obiteljskom misom u crkvi Krista Kralja.

1. Radna skupina animatorica na pripremama za oratorij

2. Zadovoljstvo i neopisiva radost nakon uspješnog rada

Isus, moj prijatelj

Jedan od prvih dječjih biblijskih dana u našoj zajednici. Kroz igru, molitvu i kreativne radionice djeci je predložena tema prijateljstva kao jednog od najvažnijih aspekata ljudskog života.

Isto tako, prijateljstvo Boga i čovjeka bila je nit vodilja ovoga susreta.

„Ništa na ovome planetu nema veću cijenu od pravog prijateljstva.“

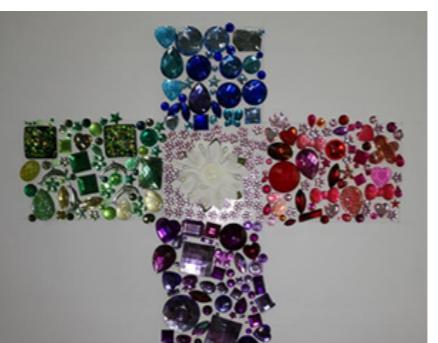
sv. Toma Akvinski

Sveti Franjo Asiški

Drugi po redu dječji biblijski dan. Sveti Franjo, obnovitelj Crkve i omiljeni svetac bio je tema drugog susreta.

Nadahnut Biblijom slavi Boga u svim njegovim stvorenjima i u njima gleda sestre i braću i tako se prema njima odnosi.

S Isusom na Križnom putu

Treći dječji biblijski dan Kroz postaje Križnoga puta pratili smo Isusa od osude do raspeća.

Isusova otkupiteljska patnja i njegovo potpuno predanje Ocu, te smisao žrtve iz ljubavi bili su okosnica cjelodnevnog susreta.

„Nećete pronaći ljubav bez križa, a križ nećete moći nositi bez ljubavi.“

Sv. Ivan Pavao II.

Vjek hvaljen budi

Vjek hvaljen budi, o moj Gospodine, vjek slavljen budi, o moj Gospodine, vjek čašćen budi, o moj Gospodine, hosana tebi, o moj Gospodine!

Za stvorenja što si ih stvorio, što si sunce sjajno zapalio, što si zvijezde po nebu prosuo, što si zemlju u svemir smjestio.

Za sve cvijeće i zlatne plodove, vodu, vatru i trsa rodove, za šum mora i ptica pjevanje, vjetar, šume i snježne planine.

Za sve dane što meni daruješ, sreću, žrtve što danas svetkujem, za mir duše jer nama kraljuješ i sve ljude ti sreći pozivlješ.

Od zrna do kruha

Četvrti po redu dječji biblijski dan. Jedan od djeci najzanimljivijih i najdražih oratorija bio je baš ovaj u kojem su pratili cijeli proces nastajanja kruha.

Od sjetve do žetve, od vršenja žita pa sve do mlinja i brašna. Vrhunac dana bio je pečenje kruha.

„Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, neće ogladnjeti; tko vjeruje u mene, neće oždenjuti nikada.“

Iv 6, 3035

Ribari ljudi

Peti po redu dječji biblijski dan.
Kako „uloviti“ ljudsko srce i oduševiti ga za
Gospodina bila je glavna tema ovoga susreta.

„Ti i ja krećemo danas, loviti srca na moru
života. A, mreža bit će riječ Božja prava.“
(iz pjesme Krist na žalu.)

Sveti Nikola

Šesti po redu dječji biblijski dan. Sveti Nikola
jedan od najdražih dječjih svetaca.

Iako su oratoriji više vezani za salezijanske
župe, naša je župa na poticaj fra Frane Čugure
pokrenula ovaj projekt 2018. godine i od tada
se u našem Centru redovito okupljaju djeца i
mladi. Do sad je na svih šest biblijskih dana
sudjelovalo oko 500 djece i mladih.

N K C R O A T I A
R O S E N H E I M E . V

*NK Croatia Rosenheim e.V je osnovan
12. siječnja 1996. godine u Rosenheimu.
Klub dakle egzistira nešto više od 27 godina
i uskoro će navršiti jubilej 30 godina
postojanja.*

Vrijedi istaknuti kako je na samoj osnivačkoj sjednici kluba uz još sedam osoba bio tadašnji župnik Hrvatske katoličke misije u Rosenheimu fra Ivan Nimac koji je davao svesrdnu podršku klubu, a ta praksa je i danas nastavljena zahvaljujući fra Frani Čuguri.

Klub trenutno ima kadar od preko 20 igrača, 7 članova uprave i igrača

AH ekipe čime dolazimo do brojke od preko 50 članova.

Naš nogometni klub trenutno se natječe u desetom rangu Njemačkog nogometa tzv. A-klasa gdje se nalazi na vrhu tablice. Cilj je, ako ne ove, onda već iduće godine, povratak u deveti rang, tzv. "Kreisklasu" koji je i jedan od najboljih uspjeha kluba od njegova osnutka.

POGLAVLJE 9

HRVATI, HODOČASNICKI NAROD

KROATEN, EINE
PILGERNATION

1

Hodočašće je oduvijek bilo važan događaj u životu svakog vjernika. Ono je zapravo slika ljudskog života i podsjeća nas da je naš život ovdje na zemlji jedno veliko putovanje koje nas vodi prema vječnoj domovini.

Hodočašće kao hod prema izabranom svetištu zapravo je prispodoba našeg hoda prema Božjem kraljevstvu.

Hrvati su poznati kao „marijanski narod“ i hodočašća kao takva duboko su utkana u našu vjersku tradiciju. Marijanska svetišta najčešća su hodočasnička odredišta našeg naroda.

Iz povijesnih izvora poznata je sintagma „romari Hrvati“ koja nam govori da su Hrvati u svojoj povijesti često i rado hodočastili u Rim.

2

Altötting, najstarije hodočasničko mjesto u Bavarskoj
Hrvati katolici s područja Bavarske, iz 12 hrvatskih katoličkih misija (HKM), župa (HKŽ) i zajednica (HKZ) tradicionalno svake godine krajem lipnja hodočaste u marijansko svetište Altötting.

Altötting je jedno od najznačajnijih i najposjećenijih hodočasničkih mjesta u Njemačkoj i Europi, koga nazivaju i 'njemačkim Lourdesom', udaljeno stotinjak kilometara od Münchena. Misionari svake godine pozivaju hrvatske biskupe da predvode misno slavlje.

Zagovoru Gospe od Altöttinga pripisuju se mnoga čudesna ozdravljenja o kojima svjedoči mnoštvo zavjetnih darova izloženih u trijemu koji okružuje Kapelu Milosti (Gnadenkapelle).

Poznato je da su u Altötting hodočastili kraljevi i svjetovni vladari kao i trojica papa: Pio VI., Ivan Pavao II. te papa Benedikt XVI. koji je i rođen u obližnjem Marktru.

Naša je zajednica godinama rasla u zajedništvu ljubavi i vjere. Svaki vjernik hodočasnik na tom putu i na hodu svoje osobne žrtve, povezan je s Gospodinom u molitvi, razmatranju, osobnom obraćenju i svaki nosi „svoj križ“, nakane, zahvale.

Duhovna ispunjenost, preispitivanje vlastitog života, unutarnji mir i osobno obraćenje svakog vjernika je smisao hodočašća.

1. Kip čudotvorne Majke Božje u Altöttingu

2. Hodočašće u Altötting 1979.

3. Rim 1996.

4. Međugorje 1998.

5. Mariastein 2018.

6. Altötting 2021.

3

5

6

4

Naša zajednica je 2019. zajedno sa zajednicom Freissing organizirala hodočašće u Svetu zemlju.

U pratnji naših frata, fra Frane Čugure i fra Ivana Čugure, posjetili smo najvažnija mjesta vezana za Isusov život i djelovanje: od Betlehema gdje je rođen, preko Nazareta gdje je živio do rijeke Jordan gdje je kršten, pa sve do Jeruzalema gdje je nakon muke i smrti uskrsnuo i time nama osigurao vječni život. Tjedan

dana hodali smo Isusovim stopama i razmatrali povijesne i evanđeoske aspekte njegova života. Putovanje u Svetu zemlju jedno je od najvažnijih putovanja svakog kršćanina. Ono je uvijek praćeno obraćanjima ljudskih srdaca i vraća nas u samo ishodište kršćanskog života.

1. Lourd 2013.

2. Sveta zemlja 2019.

3. Kirchdorf 2020.

4. Birkenstein 2022.

POGLAVLJE 10

POGOVOR I INTERVJU

NACHWORT

Abram se uputi iz svog mesta, Ura Kaldejskog,
i krenu u obećanu zemlju, kojom teče med i mljeko
i tu se nastani, i dobi potomstvo.

Ubrzo ni med više nije bio med, a tako ni mljeko;
no snažila ga vjera i po njoj Abram posta Abraham,
otac sviju koje krasi vjera, Bogu mila, ugodna, do dana današnjega.

I naš je čovjek krenuo iz svog zavičaja i doma očinskog
put zemlje kojom teče med i mljeko...
i ubrzo osjeti svu gorčinu stvarnosti:
mljeko i med gubiše danomice slast i okus,
a zamamnosti se pretvorise u nezasitnost.

I uvukoše se gotovo nečujno odvojenost, čežnja,
jecanje za dragim osobama i krovovima dalekog doma...

Hoće li biti pedeset, dvadeset ili samo deset sretnih duša,
u zemlji meda i mljeka?

...jer radosti je sve manje, a krik nečujni izgovori zavjet:
'Nek mi se jezik za nepce prilijepi, ako tebe Bože i
domovinu zaboravim ikada.'

I svoj jezik... jer kako da pjevam Pjesmu sionsku,
molitvu svoje duše, u zemlji tuđinskoj?'

I duša osjeti glas Boga:
Nije ovo za tebe tuđina... tu se štuje moje Ime, jutrom te bude
moja zvona, nedjeljom se slavi sveta misa, svetkuju moji blagdani...
tu živi moja Crkva...

I ta Crkva prepozna tvoju čežnju da ti dušu nasiti svojim dobrima:
Šalje širokogradno za tobom svoje pastire da bdiju nad
tobom i dijele s tobom život:
da te svjetuju 'kad ideš putem, kad sjediš u svojoj kući,
kad lijegaš i kad ustajes',
da s tobom blaguju Kruh, slave majčinskim jezikom tajne vjere
uz svetu pjesmu – Pjesmu novu;
da krstom posvete tvoje novorodenče,
sakramentima osnaže tvoje sinove i kćeri
a i tebe da isprate...u Domovinu.... i mnoge poslije tebe.

Mirko Kapetanović

B L A G O S L O V Z V A N I
„L U D A S R E Ć A ”
I N T E R V J U S M I R K O M
K A P E T A N O V I Ć E M

Mirko Kapetanović je punih 38 godina proveo u Hrvatskoj katoličkoj župi Rosenheim u službi pastoralnog suradnika. Po struci diplomirani teolog, po životnom pozivu brat svim ljudima, Mirko je svojim predanim radom obilježio skoro 4 desetljeća naše misije. Njegovo teološko i glazbeno znanje te predani rad i posvećenost svome pozivu poput zlatnih niti duboko su utkani u pedesetogodišnji jubilej naše zajednice. Povodom jubileja u nastavku donosimo kratak intervj u s Mirkom.

1. **Mirko, kada si počeo obnašati službu pastoralnog suradnika u Hkž Rosenheim?**

S jednogodišnjim iskustvom došao sam 1982. godine iz Baden Würtenberg-a u Rosenheim. Preporučen od msgr. Vladimira Stankovića, gosp. Frane Leke i gosp. Šarića fra Josipu Luciću, primljen sam na ispraznjeno mjesto pastoralnog suradnika u Hkž Rosenheim.

2. **Što te je najviše motiviralo odnosno inspiriralo za ovaj posao?**

Već od ranih godina svoga života spremao sam se za duhovno zvanje. Kad su me (ne)prilike otele od tog života, nastavio sam studij teologije do diplome kako bih zatvorio jednu stranicu života. Da budem iskren, unatoč duševnim lomovima, nisam se osjećao odbačenim od Crkve svoga krštenja. Nastojao sam joj s ljubavlju vratiti bar dio onoga što je u mene uložila kroz duhovnost i molitve... i našao sam se u Rosenheimu!

3. **Je li posao pastoralnog suradnika kao i svaki drugi posao ili ipak ima razlike?**

Imao sam sreću da sam cijeli svoj život ovaj posao osjećao kao životni poziv. Nikad se nisam borio za veću plaću, ni za titule ni statuse. Nikada nisam brojio sate svog rada i kad bih rad priveo kraju, osjećao sam u sebi neopisivu radost. Ovaj posao, odnosno poziv uključuje ljubav, i samo ljubav, i vjeru da činiš nekome dobro.

Koje si sve zadaće obavljao u svome poslu?

4. —

Na samom početku potrebe misije su bile skromnije nego danas. Najaktujalnije zadaće bile su: sv. misa, crkveni zbor, vjeronauk, posjete obiteljima. S vremenom aktivnosti u župi postale su sve bogatije i raznovrsnije tako da se i opseg mog rada proširio na folklor, tamburice, učenje instrumenata za potrebe benda, vođenje ministranata (jednom čak 42), susrete čitača, zabora mladih i dječjeg zabora. Godinama smo predvodili pjevanje u drugim župama i na ministrantskim susretima. Osnovali smo malu knjižnicu, te uspostavili kontakte s domaćim župama i sudjelovali u njihovim aktivnostima. Župnici su vodili administrativne poslove dok nismo dobili tajnice.

5. **Koje značenje i ulogu je imala Hkž Rosenheim u proteklih 50 godina za naš narod?**

Misija je pružala duhovnu potporu svojim vjernicima, a Caritas koji je djelovao pri župi svojom socijalnom službom pomagao je ljudima, osobito u prijevodima dokumenta, sudskim i administrativnim potrebama. Misija se brinula za vjerski i nacionalni identitet i bila opreka jugoslavenskom totalitarizmu i jednoumlju. Čestim predavanjima i s različitim predavačima rasvjetljivale su se mnoge nedoumice, a najvažnije je bilo zajedništvo koje se gradilo među ljudima..

6. **Kakvo je bilo ozračje u župi ratnih 90-ih godina?**

Kako je agresija devedesetih iznenadila cijeli svijet, tako smo se i mi našli zatečeni.

Odjednom je crkva postala pretjesna. Novi ljudi, različitih mentaliteta i životnih sudbina s različitim potrebama bili su usmjereni na misiju i Caritas. Preko tjedna je znalo biti kaotično: od jutra bi već ljudi dolazili radi svojih potreba, dan je bio bez radnog vremena, a predvečer bi se kamioni došli nadopuniti humanitarnom pomoći i do kasnih večernjih sati bi se stvari sortirale, slagale i tovarile u kamione. Nedjeljom bi dolazili na misu i tražili pomoć, osobito novčanu, a domaći vjernici su se već 'ispraznili' i rjeđe su dolazili na misu.

Vjeronauk se bio utrostručio, ne samo u misiji nego i na filijalama...

Kao i svugdje, jedva smo dočekali da rat prestane, no i obnova je bila zahtjevna.

7. **Neki događaj ili susret koji će ti ostati čitav život u sjećanju?**

Na moju sreću, nije bio samo jedan. Sigurno neću nikad zaboraviti prve kateheze. Vozio sam na filijale prekrasnim bavarskim krajolicima, dobio prostorije za vjeronauk gdje su me već čekali propričesnici ili krizmanici. Molili smo, pričali o danu i krenuli s vjeronaukom... Dok smo čekali roditelje, pripremali smo se za nedjeljnu misu, odredili ministrante... zaigrali biljar ili 'nogomet' i ispričali po koji vic da se nasmijemo. Te male zajednice bile su temelj života. Roditelji djece uključivali su se u crkveno pjevanje i čitače i pomagali bi u svakoj prigodi. Nezaboravno, jer je bilo iskreno!

8. Koja je razlika u pastoralu na samom početku i u zadnjim godinama tvoga djelovanja?

Desetak godina od osnutka misije dolazim u grad pun mlađih ljudi, moje generacije, situiranih i privrženih Crkvi, željnih susreta i dogadanja, kako zabavnih tako i duhovnih, spremnih izći u susret svakom novoprdošlom čovjeku. Ubrzo sam postao jedan od njih, a poziv mi je otvarao vrata na svakom koraku. Nisam mogao biti stranac!

Zajednica se s vremenom mijenja. Ljudi koji su živjeli kao samci se žene, dovode supruge i djecu te počinju živjeti obiteljskim životom.

Više se ne ide svaki vikend u domovinu, crkve su punije, traže se sakramenti i kateheza, vjeronauk. Misija nudi nedjeljne svete mise i na filijalama i popratne aktivnosti za djecu, mlade i roditelje.

Taj rast zajednice ukazuje na različitost: jednom riječju, djeca odrastaju i kreiraju novi život te postaju nositelji budućnosti. Danas su njihova djeca treća generacija krštenika, prvpričesnika i krizmanika... Što reći više.

9. Kakva je budućnost katoličkih misija u Njemačkoj?

Zahvalan sam Bogu što mi dade taj dar da mogu i u mirovini doprinositi našoj župi. I tu vidim budućnost. Uvijek će biti potreba za duhovnom hranom, što dalje sve više. Misije su Božji i plan i dar hrvatskom vjerniku, samo treba moliti Gospodina da nam ovaj plam vjere netko (službeno) ne ugrozi.

10. Što je za tebe osobno značilo provesti skoro 40 godina u ovoj župi?

To je ispunjenje života. Proživio sam ga s jednom generacijom, a ostavilo je zasigurno traga na njihovoj djeci do trećeg koljena, jer se i danas prepoznajemo, a vezale su nas vjera i ljubav...na slavu Božju.

11. Što bi poručio svojoj nasljednici?

Dobro je počela. Lagano unosi potrebne novitete u svoj rad s ljudima. Uvijek je dobro vidjeti kako teren diše i lagano ga skrenuti onako kako misliš da te dragi Bog usmjeruje. Dobro je u tome svemu ne zaboraviti veliku vrijednost molitve i priprave jer djeca zbilja sve vide. S odraslima je lakše jer i sam živiš njihov život. Neka se ne zaboravi odmoriti i u obitelji naći potporu. Ja sam imao tu sreću, no drugi nisu i ostale su ruševine. Mislim da je nova pastoralna suradnica najbolje rješenje za našu zajednicu i neka je obogati onim darima kojih ja nisam imao u toj mjeri. Sretno i s Božjim blagoslovom i zatajnošću svetog Josipa...

12. Da možeš vratiti vrijeme bi li nešto mijenjao?

Dobro pitanje. Promijenio bih sebe. Bio sam mlad, zanesen, volio sam taj poziv, ali često sam zaboravljao da nisam ja 'vlasnik' onoga oko čega se zalažem i znao sam ići glavom kroz zid. Danas vidim svoje nedostatke. Trebalо je više molitve i vjere da sam po Pavlu 'orude' u službi Božjeg namisla. Tada bi mi bili radosniji i žrtva i odmor.

Hvala ti Mirko na ugodnom razgovoru i prije svega svjedočanstvu vjere u proteklih 40 godina!

Dragi župljani, naš ovozemaljski život je jedno veliko putovanje na kojem susrećemo druge i oni susreću nas. Kroz te susrete obogaćujemo naše postojanje i bivamo blagoslov jedni drugima. Za nas kršćane punina sreće i radosti dolazi tek u konačnom susretu s Gospodinom u vječnoj domovini. Do tog susreta budimo mi i cijela naša Hkž Rosenheim blagoslov za ovaj kutak svijeta u kome sada živimo..

Budimo radosni svjedoci vjere i u nadolazećem vremenu.

Dan po dan, godina za godinom i prođe prvi 50.

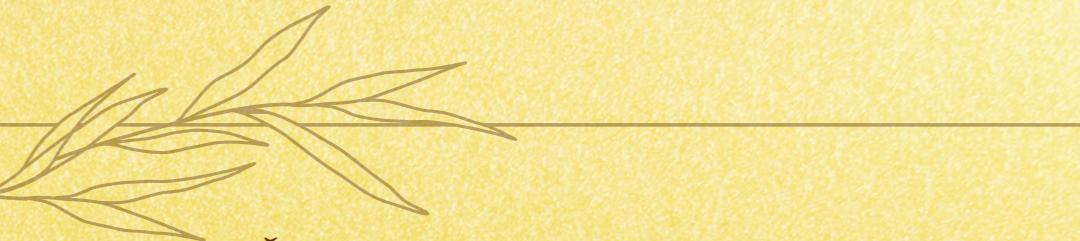
Hvala svima koji su ostavili traga, ali i onima koji su nečujno i u tišini gradili ovu našu zajednicu.

ZAHVALE

DANKSAGUNGEN
DER GEMEINDE

POGLAVLJE 11

Živjeti Uvijek Zahvalni Bogu

*Hvala Ti Gospodine,
za svako jutro koje
Počinje novim rađanjem
Duše i tijela
Čiji oblik ruke Tvoje kroje
Praštanjem i blagoslivljanjem
Pa se umnažaju milosti darovane
U život Evandelja*

*Hvala na svakom danu
ko blagdanu
Za Svjetlosti i boje
U kojima duše kao oblaci stoje
Željne blizine Tvoje*

*Hvala, za planine,
šumu i zrak
Gdje križ Tvoj jak
Korača uz svaki naš raskorak*

*Hvala Ti za zemlju darovanu
Ko nebesku manu, obilnu hranu
Ovozemaljskog hoda tajnu
Stopu znanu u pijesku oblikovanu*

*Hvala, za vječnu blagoslovljenu vodu
Za vrelo života, sva utočišta Uskrsloga Krista
Kaleže pune zlatnim kapljama ljubavi
Sav puk nek Te slavi
Na zemlji i nebeskom svodu*

Hvala i slava Gospodu!

Karmela Lukanović

Svima koji su u ovih pola stoljeća postojanja župe dali sebe
u službu Katoličke Crkve i misije Rosenheim.

Ponajprije hvala dragom Bogu za 50 godina života i rada
u tudini; za molitve, vjeru, nadanja i ljubav, za snove i
planove o povratku.

Zahvalni smo svim dosadašnjim župnicima, dušobrižnicima
Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita, za sve što su
kroz pola vijeka ugradili u nas i u župu od njenog početka.

Hvala časnim sestrama i pastoralnim djelatnicima za nebrojene
sate vjeronauka, pjevanja, posjete obiteljima, za rad s mladima i
djecom te za brigu za liturgijska slavlja i pjevanje.

Hvala mnogim članovima župskih vijeća i volonterima naše
misije za sve poklonjeno vrijeme rasta i napredovanja
župskog zajedništva.

Hvala svim pjevačima u crkvenom zboru, bendovima,
zborovima mlađih, dječjim zborovima od osnutka župe do danas,
za prekrasne trenutke slavljenja Boga, a osobito folklorašima i
tamburašima s njihovim voditeljima na očuvanju kulturne i
glazbene baštine.

Hvala Naddušobrižničkom uredu i domovinskoj Crkvi na
brizi za mnogim potrebama kako bi Hrvatski pastoral u
inozemstvu što bolje djelovao.

Zahvalni smo Njemačkoj Crkvi i Nadbiskupiji München-Freising
na gostoprimstvu kao i župi Krista Kralja u Rosenheimu, župi sv.
Antuna u Haushamu i sv. brata Konrada u Wasserburgu, što su
prihvatali hrvatske zajednice i dale im krov nad glavom.

Hvala sakristanima u Rosenheimu, Haushamu i Wasserburgu
na lijepom nedjeljnju dočeku i trudu da misna slavlja uvijek
budu svečana. Hvala ministrantima i čitačima te
djeliteljima svete pričesti.

Hvala nastavnicima HN Koordinacije Bavarske u nastojanju
očuvanja materinskog jezika i hrvatske kulture te sudjelovanje
u brojnim školskim projektima i aktivnostima.

Hvala najstarijim župljanima, od kojih su neki ovdje od
osnutka naše misije, što nas nedjeljom podsjećaju na pola
vijeka povezanosti: što su ostavili neizbrisiv trag svoga
djelovanja kojega i mi danas živimo i nadopunjujemo
novim sadržajima.

Hvala mnogim znanima, a osobito neznanim osobama
domaće Crkve koji su u skrovitosti pomagali našeg čovjeka u
karitativnom, vjerskom i kulturnom životu.

Zavjetna slika iz crkve Pre-svetog Trojstva u Weihelinden (Lkr.Rosenheim) datira od 17.08.1700. godine i prikazuje jednoga hrvata s vjevericom na ruci i pištoljem u drugoj ruci. On je nehotično iz pištolja pogodio jednu osobu koja zahvaljuje Majci Božjoj jer je po njezinom zagovoru ostala na životu i nije snosila posljedice.

Eine gewisse Person, die sich am 17.08.1700 in schrecklicher Lebensgefahr befand, verlobte sich allhier unserer lieben Frau in Weihenlinden. Sie wurde von einem herumziehenden Kroaten, der ein Eichhorn am rechten Arm trug und einem gemachten Sprung, den mit einem Kettlein verbundenen Hahn der Pistole ausgelösten Schuß getroffen wurde, wurde jedoch bald wieder gesund.

Eine gewisse Person verlobte sich in schrecklich Lebensgefahr am 17. Aug. 1700 allhier zu Unseren Lieben Frau von Weihenlinden. Sie wurde von einem herumbziehenden Kroaten, der ein Eichhorn am rechten Arm trug und mit einem gemachten Sprung den mit einen Kettlein verbundenen Hahn der Pistole ausgelösten Schuß getroffen, wurde jedoch bald wieder gesund.